

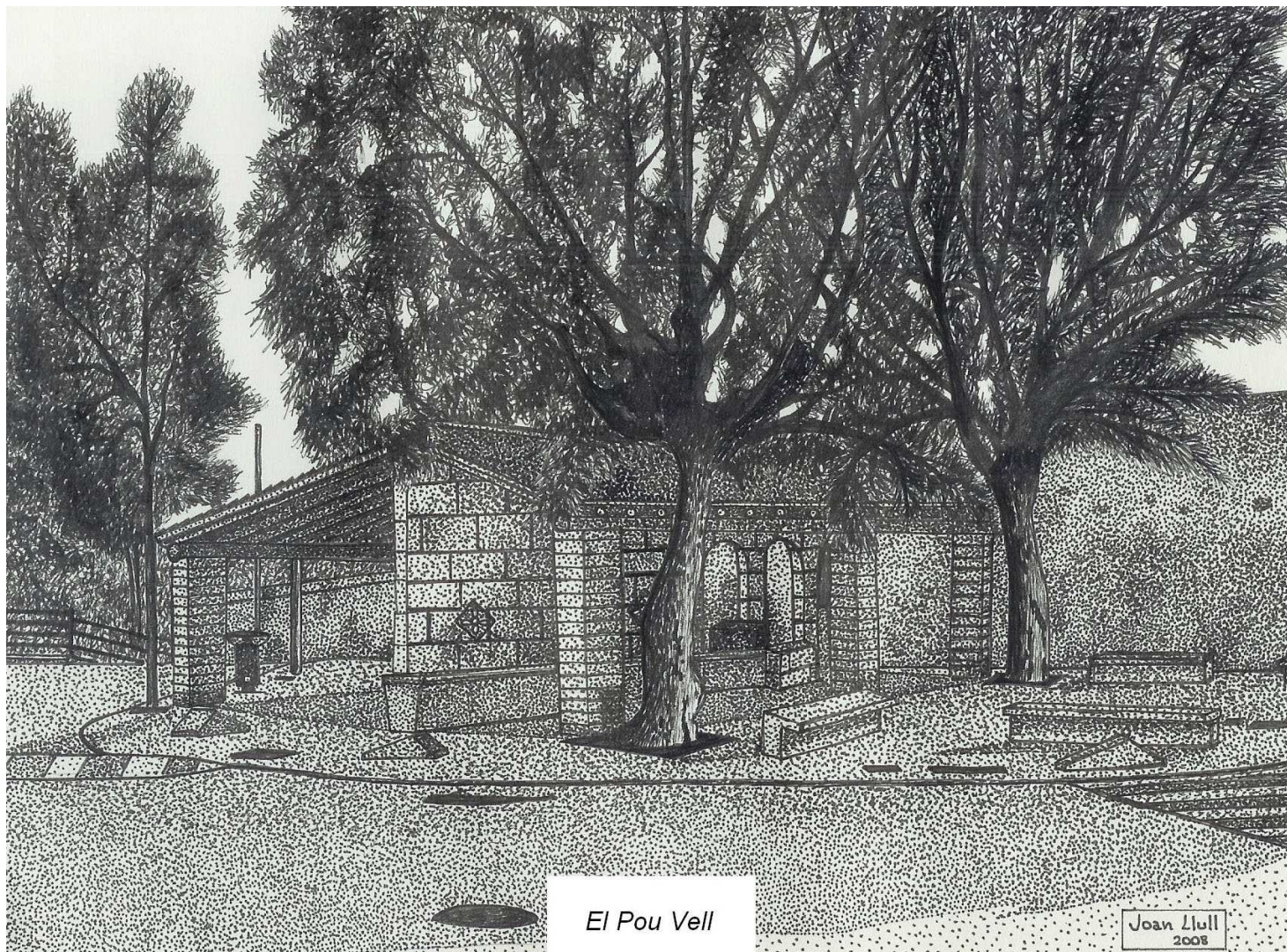

flor de card

Sant Llorenç des Cardassar * Juliol del 2008 * núm. 361

En aquest número:

- * L'Ajuntament retira el Catàleg del Patrimoni Històric del municipi
- * Jeroni Llambias parla de democràcia
- * Joan Llull fa una *mirada en positiu* a Sant Llorenç
- * Josep Cortès fa la crònica del ple sobre el catàleg del Patrimoni històric
- * Joan Roig defensa l'anterior junta directiva del Cardassar
- * Rafel Duran parla del disc *Sa ximbomba encara sona*
- * Ignasi Umbert comenta els ritus religiosos
- * Pau Quina toca el tema de la burocràcia
- * Guillem Pont reflexiona sobre el bloc *Tu tries*
- * Tomàs Martínez escriu sobre el conveni que ens retornarà el tren
- * Els Xeremiers del Puig de sa Font viatgen a Occitània

El Pou Vell

Joan Llull
2008

El catàleg del Patrimoni Històric

Deu mesos després d'haver superat l'aprovació provisional, en el ple del 3 de juliol es va arxivar el catàleg del Patrimoni Històric, per tal com l'equip de govern no es va veure amb coratge de comptar amb suficient suport ni a l'Ajuntament ni al Consell de Mallorca per invertir-ne l'aprovació definitiva. S'acaba així una feina més que necessària però que ha estat mal elaborada, mal aprovada i, segons la nostra opinió, mal acabada per part dels regidors que dirigeixen el Consistori.

Ha estat mal elaborat perquè, tal com es va evidenciar a la taula rodona que va organitzar l'Obra Cultural Balear, no hi ha hagut uns criteris clars i definits per saber quins edificis hi havien d'estar inclosos i quins no. No s'ha explicat perquè algunes cases s'havien de protegir, mentres que d'altres amb característiques similars n'havien de quedar excloses. D'altra banda, la gent no ha entès que determinades construccions siguin tan importants com per esser catalogades com a patrimoni històric, amb el desavantatge que suposa per a futures intervencions.

Ha estat mal aprovat perquè es va fer a lo aviat, sense que ni tan sols els propis regidors tenguessin temps per estudiar-se'l amb deteniment. Hi ha mancat la transparència que hauria de presidir un document tan important com aquest, amb debats públics que esborrassin qualsevol sospita de favoritisme.

I, finalment, ha estat mal acabat perquè han fet gastar més de 40.000 euros -30.000 per a l'elaboració i 10.000 per les al·legacions- per no res. I és que si tots els de l'equip de govern estaven d'acord quan l'aprovaren, per què ara també hi estan per arxivar-lo? Sembla evident que o s'equivocaren abans o s'equivoquen ara. És que no hi ha res aprofitable? En el plenari es va esmentar que el Consell no acceptaria tantes esmenes; si és així, per què hauria d'acceptar un altre catàleg que inclogués les mateixes esmenes? No té lògica. A més, quina garantia tenim que el nou catàleg serà millor que l'anterior si, com a base, utilitzen les mateixes fitxes?

És evident cal disposar d'un catàleg -de fet, és obligatori i no es poden modificar les Normes Subsidiàries sense haver-lo aprovat prèviament-, ja que la gent ha de saber fins on pot arribar a l'hora de construir o modernitzar una casa. Fins i tot creiem que hi hauria un ampli consens a l'hora de protegir restes arqueològics, edificis religiosos, molins, pous paredats, sínies, algunes cases de possessió, ponts i diversos edificis dels nuclis urbans, sempre que els propietaris implicats rebessin unes ajudes significatives que compensassin les restriccions i despeses que la catalogació comporta.

En definitiva, vet-aquí un exemple clar de com no s'han de fer les coses. Esperem que serveixi de lliçó.

Flor de Card

Revista d'informació general de Sant Llorenç des Cardassar (Mallorca)

Adreça: carrer de Sant Llorenç, 36

Correu electrònic: flordecard@premsaforana.cat

Telèfon: 971 569119

Publicitat: Ignasi Umbert: 670 355462

Juliol del 2008 - Número 361

Dipòsit legal: 765-1973

Edita: Associació cultural Flor de Card

Imprimeix: Gràfiques Muntaner (Manacor)

Director: Josep Cortès i Servera

Consell de Redacció:

Felip Forteza

Antònia Galmés

Guillem Quina

Joan Santandreu

Guillem Soler

Ignasi Umbert

Col·laboren

Joan Lluï	El Pou Vell	Portada
	Sant Llorenç en positiu	4
Jeroni Llambias	Més democràcia	3
OCB	Jubilats per Mallorca	6
Rafel Duran	Sa ximbomba encara sona	7
Ignasi Umbert	Ritus religiosos o actes...	8
Esquerra Unida	Rotondes	9
Pau Quina	Burocràcia	10
	Esports	20
Guillem Pont	Reflexionari	11
	Tu tries	15
Medi ambient	El conveni de torrents	12
Josep Cortès	Crònica informal	13
	Tal dia com avui	25
Cultura	Acolliment lingüístic	14
Tomàs Martínez	A la fi el tren	16
	Des del meu racó	32
Antoni Genovart	Els Xeremiers del Puig...	17
DGPL	Normalització lingüística	18
Prensa Forana	Digitalització hemeroteca	19
Maria Bel Pont	Biblioteca	22
Francisco Perales	Intel·ligència artificial	24
Crom el Nòrdic	Leucip	26
Joan Roig	Carta a M. Pont	27
	Tertúlia de cafè	30
Margalida Fiol	Pàgina infantil	28
Nicolau/Simonet	Demografia i societat	29
Xesc Umbert	El temps	31
Bel Nicolau	Distribució	

Nota

Els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus propis autors

Més democràcia

Jeroni Llambias Vidal

És cert que la democràcia, fins ara, és el millor sistema de convivència que tenim. Una democràcia és millor que qualsevol tirania. Però també és vera que les democràcies, actualment, amb el fenomen de la globalització econòmica han perdut poder de decisió. És immens el poder que tenen, avui en dia, les forces econòmiques i l'utilitzen per influir en les decisions dels governs del món.

Ja l'any 2002, les 200 societats privades més poderoses del món controlaven més del 23% del producte mundial brut (vol dir més de tota la riquesa produïda en el planeta durant un any).

Aquestes forces econòmiques es caracteritzen per:

- Estar en mans d'uns pocs grups mundials.
- La seva riquesa va creixent i concentrant-se.
- Els Estats van perdent la possibilitat de controlar-les i elles imposen la seva voluntat.
- Les multinacionals mouen i controlen el comerç i les més potents es fan amb les més dèbils, i aconsegueixen exempció d'imposts i altres avantatges, i arriben a constituir monopolis.
- El seu èxit més gran ha estat mentalitzar la gent que l'Estat no pot prendre iniciatives econòmiques i que aquestes s'han de posar en mans d'empreses privades. D'aquesta manera els partits es converteixen en divulgadors i funcionaris de les multinacionals.

Si els Estats concedeixen autonomia a les multinacionals, la democràcia perd el seu contingut, ja que els ciutadans ben poc poden actuar i influir enfront d'elles.

Diu J. Saramago al seu llibre "Sobre la democràcia" (2007): "Els pobles no elegiren els seus governs per què els conduïssin al mercat, sinó que és el mercat que fa tot el possible per condicionar els governs per tal que posin els pobles en les seves mans. El mercat és, avui més que mai, l'eina d'autèntic poder; poder econòmic i financer, que no és democràtic perquè no l'ha elegit el poble, ni és regit per ell ni apunta a la seva felicitat".

Quan succeeixen aquestes coses podem parlar d'un "nou poder feudal": La dictadura neoliberal que ens ha envaït amb la indústria de la diversió i ens ha fet oblidar els drets humans i ens ha convençut que no es pot fer res més del que es fa perquè no hi ha alternativa possible.

D'això n'ha estat un exemple la guerra D'Irak. Una potència mundial reconeguda com la primera i més important del món, que justifica i manté, amb la complicitat d'altres democràcies, una prolongada invasió que provoca molts assassinats i morts diàriament.

És clar que la democràcia política és ben poca cosa, si no és al mateix temps una democràcia cultural i econòmica. Els elegits pel poble han de tenir ben clar que el poder que ostenten prové del poble i s'ha d'exercir sempre pel bé

i en benefici del poble i mai poden quedar "segrestats" per altres interessos creats de poder.

Diu Boutros-Ghali: "Els Drets Humans són, per definició, la norma última de tota política, són absoluts i irreductibles, el bessó dels valors que ens permeten afirmar que som una sola comunitat humana".

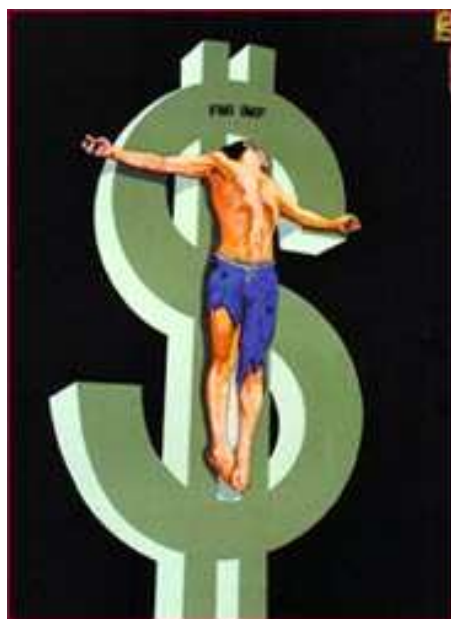
La Democràcia ha d'estar al servei d'assegurar la igualtat i la fraternitat i mai per dissimular la imposició materialista i capitalista d'una societat egoista, sense ideals.

Per aconseguir que tots els ciutadans gaudeixin dels drets humans, no basta afirmar que són un dret de tothom, sinó que no es pot descansar fins que siguin una realitat a tots els indrets del món. S'han de dur endavant tasques concretes i decisives en favor d'aquells que són dèbils i oprimits i es veuen encara privats de gaudir dels drets humans.

Malgrat totes les deficiències, no podem defallir en l'esforç de que els drets humans siguin patrimoni de tots, i no només privilegi d'unes minories o d'uns o altres grups.

Per acabar recordem el que diu J. Comblin al llibre "Crisis de la Democràcia" (2007): "La modernitat havia imaginat l'Estat com una força independent, autònoma, encarregada de crear justícia i prosperitat mitjançant la col·laboració de tots els ciutadans, considerats iguals gràcies a l'imperi de la llei, aplicada a tots per igual i que defensa els drets de tots. Ja no hi hauria víctimes de la dominació, perquè tots tindrien la protecció de la llei aplicada per un sistema judicial imparcial".

Tasca de les democràcies actuals és no deixar que els nous actors del poder (indústria, comerç, multinacionals,...) facin malbé la sobirania dels pobles i nacions i l'exercici dels drets humans dins tot el món.

(Al rerefons d'aquesta col·laboració hi ha la publicació EXODO n.92: "Retos de la Democràcia a la Iglesia", de Benjamín Forcano)

Sant Llorenç en positiu

Joan Llull Vives

Als números de juliol-agost i setembre de 2007, parlava en aquesta mateixa secció d'alguns aspectes del nostre poble que trobava que es podien millorar. En aquella ocasió havia pensat dedicar-hi només un escrit, però la gran quantitat de material trobat em va dur a dedicar-n'hi un altre. Encara som a temps de millorar gairebé tots els aspectes negatius que denunciava llavors. Així, la presència d'excrements d'animals a la via pública, una placa sense normalitzar a la Plaça de Jaume Santandreu o el vici de depositar els fems en llocs inadequats són fàcilment subsanables. Pens que, de tots aquells, només hi ha un aspecte que ja no té solució: el desastre que ens feren esmotxant la muntanya de Son Nadal només per tenir runes per omplir la part de davall de la rotonda.

Després d'aquells escrits, algunes persones m'han suggerit que també podria parlar d'aspectes positius de Sant Llorenç. No em consider una persona negativa, ni de molt, i això fa que també valori les coses bones del nostre poble. Ja ho deia fa algun temps en Pere Santandreu en aquesta mateixa revista: és evident que a Sant Llorenç es viu molt millor ara que fa vint anys: tenim un poliesportiu, una piscina municipal, un centre de salut, dos parcs infantils, i moltes coses més.

Deia també que tot allò que envolta els humans és subjectiu, i que per tant allò que un pot trobar negatiu a un altre li pot agradar. El debat és bo, sempre que es faci de manera civilitzada. Per posar un parell d'exemples, les bandes elevades del carrer de Mossèn Galmés, el senyal de direcció prohibida a l'entrada del poble venint de Calicant - pintat de blau un parell de vegades - o

la mateixa reforma de la plaça de l'Església han suscitat diversitat d'opinions.

Ho faré de la mateixa manera que ho vaig fer l'altra vegada, amb una sèrie de fotografies i un petit comentari de cada una. Cada fotografia duu un número corresponent al comentari marginal. La presència de les imatges fa pràcticament innecessàries les paraules, però tot i així n'hi inclouré.

1- MARGALIDA FULLANA. Tot i que la numeració de les fotos no segueix criteris de prioritat, crec que la ciclista llorencina mereix ser posada en primer lloc. Na Margalida és, sens dubte, l'esportista llorencina que ha arribat més enfora: el passat mes de juny aconseguí dos títols nous al palmarès brillant que ja té: els de campiona d'Espanya i del món en l'especialitat de bicicleta de muntanya. És una llàstima -i ja tornam a criticar, no pareix ver!- que els mitjans de comunicació no se'n fessin el ressò que es mereixia, potser perquè na Margalida és una dona i l'esport que practica encara és molt minoritari. Així i tot, el

poble li va retre un homenatge ben merescut el passat 23 de juny.

Així mateix, crec que tampoc no podem oblidar la proesa de la també llorencina Naomí Galmés, campiona d'Espanya de gimnàstica artística. Enhorabona!

2- REGULACIÓ D'APARCAMENTS. Em referesc a la regulació d'aparcaments al carrer de Mossèn Galmés (carretera d'Artà) i a la carretera de Son Servera. Ambdues vies han guanyat en tranquil·litat i els llorencins en seguretat d'ençà que es va obrir la variant de Sant Llorenç. De tota manera, encara hi ha qualche pocavergonya que hi circula manades desfetes, posant en perill la vida dels vianants. Les bandes elevades són per a mi un encert, si bé sé que hi ha gent que no estarà d'acord amb mi.

3- PARC INFANTIL DE LA PLAÇA DE L'AJUNTAMENT. Com a pare de dos al·lots em pareix altament positiu que s'hagi fet el parc infantil de la Plaça de l'Ajuntament. Pensem que el de devora el futbol és un poc enfora del centre i té una carretera ben davant. Per contra, el de la Plaça de l'Ajuntament està situat a un lloc cèntric i lliure de vehicles. Els al·lots poden jugar amb tota tranquil·litat,

tant al parc com a la plaça. El vàter pre-fabricat també va molt bé, i que estigui en bon estat només depèn de nosaltres.

4- **CARRER MAJOR.** El carrer Major no pareix el mateix després de la reforma a fons que hi varen fer. Pensem com estava fa vint o trenta anys. Ni punt de comparació. La millora dels empedrats i el terra, on s'han posat llambordes, s'ha fet paral·lelament a la de les façanes de les cases que hi donen. Vaig fer la fotografia un diumenge matí, de manera que el carrer és buit de gent i gairebé de cotxes -només s'hi pot veure el de la policia municipal a dalt de tot.

5- **PLAÇA DEL POU VELL.** Un altre indret que ha estat millorat considerablement. Ha cobrat molta vida, ja que devora hi ha el Centre de Salut i l'Escola de Música. A l'hora de fer-ne la reforma es volgué respectar la fesomia original de la construcció, punt de trobada de n'Angelina i en Belluguins, protagonistes de Flor de Card de Mossèn Salvador Galmés.

6- **SERVEI BUS + TREN.** Enhorabona per l'aposta pel transport públic del govern del Pacte de Progrés (1999-2003). El servei es va mantenir durant la posterior legislatura del Partit Popular (2003-2007). La combinació de bus i tren fa que no hàgim de dependre del vehicle privat, almanco teòricament, per moure'ns per Mallorca. La intenció és bona, però els resultats de moment no són els esperats: basta veure com van de buits els autobusos. M'imagín que la línia és altament deficitària, però cal mantenir-la sigui com sigui. En matèria de transport ens fa falta encara molta conscienciació.

7- **CENTRE DE DIA.** L'obertura del Centre de Dia ha estat positiu per a moltes famílies, que poden deixar-hi unes quantes hores els seus majors. Hi fa feina gent professional i ben qualificada que sap com els ha de tractar.

8- **NOVES INSTAL·LACIONS ESPORTIVES EN PROJECTE.** Fa una temporada que als terrenys on hi havia la teulera

es troba un rètol que anuncia la construcció d'una sèrie d'instal·lacions esportives. El nostre ajuntament sembla disposat a dedicar esforços a l'educació física, els esports i l'esbarjo. Amb aquesta intenció no fa gaire acordà realitzar un préstec de 215.000 euros, segons ens informava la premsa.

9- **RECICLATGE.** La gent comença a ser conscient de la necessitat de reciclar i reutilitzar les deixalles. Veure com la gent tria els fems i els deposita en els diversos contenidors és una cosa que m'omple de satisfacció. Però també em fa ràbia, per exemple, veure botelles de vidre, papers o plàstics als contenidors que no toca.

10- **GUARDA-RAÏLS A LA CARRETERA DE CALICANT.** La pressió dels motoristes perquè es protegeixi la part inferior dels guarda-raïls pareix que comença a fer efecte entre els polítics.

Veig que a la carretera de Calicant, damunt la costa del Garrigó o a Sa Real, ja n'han posats, i esperem que n'acabin instal·lant pertot. A tot l'Estat molts motoristes han perdut una cama a causa dels maleïts guarda-rails.

11- CAMPANYA "A L'ESCOLA, A PEU".

Tancar el trànsit a l'entrada i a la sortida d'escola trob que ha estat una mesura molt encertada. Anar a peu o amb bicicleta és més ecològic, saludable i econòmic. D'altra banda, hi ha una certa flexibilitat i els dies que plou se'ns permet anar-hi amb cotxe. Fa goig ara acompanyar o anar a cercar els nins a

escola i no haver d'arraconar-se entre cotxe i cotxe.

12- ARA TU. He volgut deixar en blanc aquest darrer apartat perquè siguis tu,

benvolgut lector o benvolguda lectora, qui pensi en una cosa positiva del nostre poble. Segur que en trobaràs qualcuna. Com deia més amunt, crec que la diversitat d'opinions està assegurada.

12**ARA TU**

Jubilats per Mallorca

Perquè les mentides són espeses, gruixades i repetides i la destrucció del territori i la reculada de l'ús social de la llengua, especialment entre els joves, són evidents, per això neix "Jubilats per Mallorca", per esser una plataforma d'acció de tots aquells que, alliberats d'altres compromisos i urgències, volem fer feina per salvar el patrimoni cultural, la llengua i el país, amb independència de les diverses opcions i/o tendències polítiques que tenguem.

Què és Jubilats per Mallorca?

Una secció oberta de l'OCB, és a dir que admet també persones que no estiguin afiliades a l'Obra.

Qui ho pot esser?

Qualsevol jubilat, prejubilat o major de 55 anys que estigui d'acord amb els objectius de la secció.

Quins són aquests objectius?

Oferir un marc que promogui i faciliti la feina dels associats per dur endavant projectes de treball en favor de la cultura, la llengua i l'ambient i el territori dels mallorquins.

Quins són els projectes?

La primera activitat que proposam és l'organització d'un congrés de Jubilats per Mallorca que, a partir d'una reflexió des de l'experiència sobre els àmbits de la llengua, la cultura popular i el medi i el territori, sigui una plataforma

de llançament de les altres activitats, les que tenim previstes i les que s'hi vagin aportant.

Quines són aquestes activitats previstes?

- Organitzar tallers de reflexió i de pràctica de millora i de canvi d'hàbits lingüístics amb els propis socis i oferir-los a altres grups.
- Entrenament dels socis per col·laborar en actuacions de caire cultural de tot tipus, tant amb clubs de persones grans com amb clubs juvenils, amb escoles, etc.
- Col·laborar amb Colònies lingüístiques de distints àmbits.

Obra Cultural Balear

- Oferir als clubs de tercera edat, i a altres grups que s'hi puguin interessar, exposicions, xerrades, projeccions i col·loquis sobre temes diversos, tant de caire lingüístic, com cultural, com ambiental, etc.

- Aconseguir que s'editin en CD les rondalles gravades amb la veu de Francesc de B. Moll, distribuir-les, promocionar-les, fer curssets d'aprendre a contar rondalles i oferir-ne audicions, promoure que es passin per la ràdio i que se'n produeixin per a tv, etc.

- Promoure i organitzar audicions comentades de música i cançó.

- Arribar a aconseguir organitzar i/o participar en l'organització de grups estables d'esplai lingüístic que actuïn durant el curs escolar però fora de l'activitat escolar i extraescolar pròpiament dita.

- Etc.

Què poden començar a fer les persones interessades?

Posam en circulació unes butlletes d'inscripció on també es demanen aportacions de cara al congrés, que feim comptes fer a la tardor. Es poden començar a omplir i fer-les arribar a qualsevol local de l'OCB. Poden comunicar-se amb nosaltres per mitjà del correu jubilats@ocb.cat o també del telèfon 971723299. Poden començar a difondre tot això entre les seves amistats, etc.

Sa ximbomba encara sona!

Rafel Duran

"Como canta una ciudad de noviembre a noviembre". Aquest és el títol d'una conferència que va fer el gran poeta Federico García Lorca l'any 1933 per donar a conèixer a la gent de Buenos Aires, com era el cicle anual de les festes populars de Granada. Tornar a llegir aquest document setanta-cinc anys després emociona, alhora que evoca tot un món desaparegut.

Ben mirat, tots els pobles canten de novembre a novembre, i Sant Llorenç no n'és l'excepció. És una sort que el nostre poble -com tants altres de Mallorca- que viu quasi exclusivament del turisme de masses, no hagi perdut del tot la cantera i mantengui encara viva una tradició que és el reflex de l'antic cicle anual agrícola.

I és per aquest motiu que tornem a estar d'enhorabona. Acaba de sortir un altre disc CD fet al nostre poble: **Sa Ximbomba encara sona**, cantat per na Francisca Sureda *Racona* i en Joan Santandreu *Paler* i un caramull de gent llorencina que es va aplegar a Sa Coveta per cantar una ximbombada.

Feia falta aquest disc. En aquests darrers vint-i-cinc anys altres veus del poble, (l'amo en Toni *Fai* i en Pep de *Son Berga*, la de l'amo en Rafel de *Sa Fontpella* i na Francisca *Cotana*, *Tramudança*), les trobam enregistrades en un LP i dos CD's. Curiosament, però, totes les cançons de ball o tonades d'aquests enregistraments anteriors formen part del cicle

estiuenc.

En canvi, les d'ara, en bona mesura són d'hivern: la majoria d'elles a Sant Llorenç les cantam en grup pels "darrers dies" a ritme de ximbomba i vora els foguerons. Foc, menjar, beure i cantar són ingredients necessaris per estrènyer els vincles socials que tot col·lectiu necessita en les fredes nits hivernals. Els antropòlegs dirien que aquestes bauxes són nétes d'aquelles que el món dels antics celebraven en el solstici d'hivern.

Hi trobareu cançons que tots coneixem i encara cantam i d'altres que pareixia que s'havien oblidat. Que només les trobàvem recollides i arxivades en certs cançoners. Per sort, encara hi ha gent com en Joan o na Francisca que sense voler o volent han sabut guardar un petit tresor de cançons enfilades en un fil, com diu la glosa:

Si em cantes gloses picades,
jo te'n cantaré dos mil;
jo else duc dins sa butxaca
enfilades amb un fil.

Les cançons de ximbomba connoten de manera especial el període hivernenc, que encetam per Sant Antoni, i les allargam fins que la quaresma l'enterra (i fins l'any que ve si Déu vol!), seguint encara hàbits religiosos tradicionals. Cançons gruixades, de picat, "més verdes que es juevert", lletres desbaratades, de gran disbauxa textual i sexual, però de gran importància

sociològica, de festa catàrtica abans del repòs espiritual imposat per la religió. Com si amb el pas del temps, ultrapassant dogmes i prohibicions, la fisicitat de les bacanals antigues s'hagués tornat tan sols paraula, glosa, cançó.

A l'Àfrica, quan una persona major traspasa, solen dir que amb ella desapareix també tota una biblioteca, una font de sabiduria popular tramesa oralment des dels seus avantpassats i ampliada amb els coneixements que s'han fet al llarg de tota una vida.

I aquest disc representa tot això i més: la capacitat de convivència i de fer festa de tot un poble, la capacitat de comunicar-nos a través d'una música i d'unes cançons molt antigues que són la memòria de tots, la mateixa que varen cantar i expressar els nostres avantpassats i que encara avui, en el nostre món tecnològic i global té la mateixa força i capacitat de fer-nos expressar uns sentiments comuns, bé siguin de seny com de rauxa. Tant és.

Sa ximbomba encara sona. Idò, que per molt d'anys la poguem fer sonar tots plegats.

Rafel Duran

Afegir una cosa més. Felicitar des d'aquí a na Joana Domenge, autèntica ànima del disc: per pensar-hi, per fer el projecte, per encalçar els polítics perquè hi participassin, per anar a cercar els cantadors i ficar-los en un estudi, per atrevir-se a muntar una unitat mòbil a sa Coveta amb totes les dificultats tècniques que comporta, per deixar-se assessorar, etc, etc... i també a na Francisca Adrover, de Felanitx, pel seu assessorament tècnic, per assistir a totes les hores de gravació i a les d'escollar, triar i mesclar i a tots els qui d'una manera o d'altra han ajudat al part d'aquesta criatura que es diu **"Sa Ximbomba encara sona"**.

Ritus religiosos o actes socials?

Ignasi Umbert

Que l'Església Catòlica ha evolucionat molt des de la seva fundació, i especialment en els darrers anys, és un fet, tant en la manera d'utilitzar els seus ritus com a l'hora de interpretar-los, segons conveniència o demanda de la societat.

L'Església, des dels seus principis, es va anar dotant de tota una sèrie de ritus, santorals, festes, etc., molts d'ells manllevats d'altres religions, en especial d'aquelles que usurparen, i a poc a poc es va teixir un innumerable nombre de ritus i celebracions que avui molts pocs feligresos coneixen i que de cada vegada menys practiquen, inclòs aquells, diguem-ne professionals, que es dediquen a temps total a les tasques de l'Església. Aquesta evolució la podem veure en molts dels quefers actuals d'aquesta institució. Ben segur que les persones més majors recordareu que no es podia menjar res abans de vint-i-quatre hores si es volia anar combregar el dia següent; després, es va deixar en dotze i avui, amb una horeta basta, un se'n va a missa i, si té ganes que el vegin, a combregar s'ha dit, encara que estigui ben en pecat, i en sortir de la missa ja se'n pot tornar a fotre el proïsme o a veure sa xixisbea com si res hagués passat.

Avui, qualsevol que tingui una mica de perspicàcia es pot adonar que molts dels principals ritus de la nostra Església s'han convertit en simples actes socials; i així ens adonem que a l'hora del baptisme -el primer d'aquests ritus- ja la festa és el més important: els vestits dels assistents, el refresc -que quasi mai es limita a un simple refresc com es feia abans; ara ja s'ha d'anar al millor hotel o restaurant-, i s'ha d'aprofitar

l'ocasió perquè els pares i familiars demostrin els seu poder econòmic i social; a l'acte en si tan sols hi van els quatre familiars que no seon poden escapolar. I per cert, hi ha una cosa que fa temps que em demano: des de petit, quan anava a doctrina i em preparaven per a fer la primera comunió, ens ensenyaven que el baptisme era un acte pel qual ens esborraven el pecat original que, segons ens deien, tots els nins i nines quan naixien tenien, un pecat comès pels anomenats primers pares, Adam i Eva; però a poc a poc he anat descobrint que Crist, que va morir a la creu per tots nosaltres, amb el seu sacrifici i amb el seu bateig primer a les aigües del riu Jordà, (Mateu, c3, v13, també Marc, c1, Lluc, c3 i Joan, c1) ja havia esborrat aquell primer pecat; i aquí ve el dilema: a partir d'aquella data, el bateig de tots aquests nins i nines té massa sentit? I per altra part, si els nostres padrins també varen ésser batiats, igual que els nostres pares, hi ha res a esborrar? Poca cosa de pecat ens poden transmetre als fills perquè el pecat, amb el bateig i el sacrifici de Crist, havia desaparegut i per tant, des del moment en què Crist és batiat, no té massa sentit que tots els que neixen ho hagin de tornar fer una altra vegada perquè, si els nostres avantpassats, la nostra mare i el nostre pare, ja ho han fet, sembla un contrasentit que a cada naixement, fills i filles de cristians s'hagin de tornar a batiar si els nostres ascendents en quedaren nets d'aquell pecat comès ara fa mils d'anys, per no dir milions. Sembla que això del baptisme no és més que una altra subtilesa o un altre ritus que té l'Església Catòlica per a seguir mantenint la seva supremacia sobre milions de persones d'arreu del món; i per altra part, durant mil set-cents anys ens deien que el pecat comès per Adam i Eva havia estat menjar una fruita prohibida, el que no deien era quina era aquesta fruita i el pintors del Renaixement suposaren que era una poma, però ves a saber.

Un altre ritus que també s'ha convertit en un acte social, encara que per ventura sense tanta importància, és

el de la confirmació: també vestits nous i ostentació. Després venen les nocces d'un fill o d'una filla i aquí sí que tirem la casa per la finestra: coets, vestits i banquets milionaris, etc.; però d'assistència al ritual poca gent ferm, només els que no poden prescindir; la majoria, fent copes al cafè de més a prop o fent passos per fora de l'església. Però sens dubte, les nocces hauran anat molt bé i socialment hauran estat un gran èxit, seran feliços i menjaran perdius, si Déu ho vol i no se separen abans de temps; segons l'Església, fins que la mort els separi, però si tenen diners per a pagar els missers i misserets de la cúria, el ritus del matrimoni se'l poden posar per capell. Els casos que han aconseguit l'anul·lació matrimonial són públics i notoris: Rocío Jurado, Camilo José Cela i molta altra gent de copet; i una vegada aconseguida, cap a cercar-ne un altre, i això pels segles dels segles.

El darrer ritus important de la nostra Església, i dic el darrer perquè tinc la impressió que és el darrer, encara que no ho sigui, perquè quan assistim a ell ja hem traspassat la porta del desconegut, ja hem començat el camí que no sabem on ens durà; per ventura serà el del paradís, un paradís que durant milers d'anys ens han predicat, o serà infern de foc etern, que fins fa pocs anys predicaven per a atemorir els seus feligresos, o simplement ens convertirem en pols tal com ens anuncien quan ens batien. Ningú ho sap i cada qual pot creure el que vulgui. També a aquest ritus l'hem convertit en un acte social, basta veure la gentada que va als funerals. Bé, això d'anar als funerals és un dir, hauríem de dir, anar a dir al cel el vegem. Però aquesta simplificació tampoc és massa certa perquè si ens fixem, veurem que la gent quan passa per davant els familiars va movent els llavis d'una manera mecànica desitjant a la família un bon traspàs a l'altra vida del seu familiar que ens ha deixat i donant per suposat que el veurem al cel. Una vegada fet aquest tràmit de complir amb la família ens anem i deixem l'Església més de mig buida, amb la família i poca gent més.

En podríem dir altres, com el dia del Corpus, que no fa massa anys era especial per a les jovenetes, ja que estrenaven vestit nou, o la de Nadal, que serveix perquè la gent s'atipi de dolços i altres menjues, o la de Pasqua, que en els darrers anys s'ha convertit en una mostra de capironats del més variat colorit i on el sentiment de la fe és pràcticament absent, i així podríem seguir.

Com veiem, la majoria dels actes importants de l'Església Catòlica s'han convertit en actes socials i la importància d'aquests actes dependrà de la importància de la persona per a la qual se celebren, de la seva riquesa o del seu poder polític, inclús aquells que Roma ha decidit fer sants també dependran d'aquests aspectes. Si hi ha poder econòmic o polític ben aviat arriben a meta; sinó, molts es cansen d'esperar; si a Roma li interessa, ben aviat apareixen curacions miraculoses, i és que Roma no té res impossible, tant és així que fins i tot ha aconseguit que sant Genaro liqui sang un dia determinat de l'any. Però una cosa sí està clara, avui per avui, quan l'Església Catòlica ja no et pot fer cremar, després d'haver rebut aquests sagraments, pocs són els que hi tornen a posar els peus si no és per a assistir a un dels actes socials que abans he esmentat. I tan sols quan el temps s'acaba tornen a recordar-se de les oracions que varen aprendre quan anaven a doctrina. És un fet que es pot comprovar qualsevol dia, la gent, poca, que va a missa, la majoria ja ha complit els setanta. Per què serà? Hi ha que dir que d'aquests ritus que he esmentat no n'ha imposat cap Déu ni Jesucrist; la majoria formen part dels sagraments de l'anomenada Santa Mare Església; els que no he comentat simplement ja quasi no es practiquen. És l'evolució d'una religió que sempre ha tingut la capacitat d'adaptar-se a les circumstàncies de cada moment, encara que moltes vegades sigui a base de fer-li treure els colors o les vergonyes, presents i passades, i és que la nostra estimada Església no té remei i no en tindrà en tant sigui manejada per octogenaris que viuen damunt els núvols i que en moltes ocasions el seu capet no els deixa tocar amb els peus a terra.

Esquerra Unida de Sant Llorenç denuncia el mal estat de les rotondes

Esquerra Unida de Sant Llorenç ha manifestat públicament la seva preocupació per l'estat d'abandonament i deixadesa en què es troben les rotondes i zones verdes de l'entrada al municipi.

Per a aquest moviment social i polític, l'entrada als municipis "diuen molt" del poble i del govern municipal i de la seva responsabilitat amb la conservació de les infraestructures i de la imatge del municipi. L'estat d'abandó en què es troben les rotondes del municipi és tan evident que basta comparar-les amb les dels municipis més propers, com les de Son Servera, Artà o Capdepera (manca d'il·luminació, mala conservació del mobiliari públic, deixar créixer les males herbes, les palmeres sense podar, els elements decoratius en estat de degradació, ...).

Per això, l'agrupació roig i verda ha instat el govern municipal perquè prengui les mesures adequades per acabar amb l'estat de deixadesa i apliqui les solucions oportunes per a la conservació dels elements decoratius i de visibilitat de les rotondes del municipi.

La instància presentada per EU es dirigeix al responsable de Serveis Generals de l'Ajuntament i al batle, perquè es posin en contacte amb el departament d'Obres Públiques i Carreteres del Consell de Mallorca, per

tal de dur a terme les corresponents decisions per conservar la bona imatge del municipi de Sant Llorenç.

Esquerra Unida

Burocràcia

Pau Quina

Amb això de les oposicions, m'ha revengut una petita obsessió que des de fa temps em persegueix. Em referesc en això tan complex que anomenam burocràcia, la qual acompanya la humanitat des de fa segles i per molta tecnologia que hàgim creat no som capaços de superar. Ni ordinadors, ni Internet, ni cap tipus de computadora ha pogut fer-li front i en ple segle vint-i-u continua tan vigent com abans. Ho demostraré amb alguns exemples:

- Per apuntar-me a la llista d'interins: fotocòpies, fotocòpies i més fotocòpies.
- Per apuntar-me a les oposicions: fotocòpies, fotocòpies i més fotocòpies.
- Per entregar mèrits a la fase-concurs de les oposicions: fotocòpies, fotocòpies i més fotocòpies.
- Per poder triar plaça: fotocòpies, fotocòpies i més fotocòpies.

Però si la Conselleria ja té els meus documents des de fa anys, per què els me fa entregar una vegada rere l'altra? I, a més, els mateixos cada pic. Ja podeu imaginar-vos que tenc el títol de la carrera mastegat de tant treure'l i tornar-lo a enfonyar. I el

DNI, perquè el tenc plastificat, que sinó...

Si em remunt en el temps, encara record la meua experiència de fa uns anys per Trànsit (que per cert, senyors del Manifesto per la lengua común, el cartell només diu Tráfico i ni rastre del català en tot l'edifici). Resulta que em robaren el cotxe, i per això vaig haver d'anar allà a fer-me un carnet de conduir nou. Potser és mal de creure, però hi vaig passar tot el matí. Que si fer coa a un lloc, que si fer-ne en un altre, que si em falta un paper per entregar, que si m'he equivocat de finestra... I allò millor de tot: la fila enorme que vaig haver de fer per agafar un simple número. Quan hi pens, encara me'n ric. I és que el fet que en un lloc públic hi hagi una dona que simplement s'en-carregui de donar un número per després fer coa en un altre lloc és la-

mentable (sobretot si tenim en consideració el panorama econòmic actual). No podrien posar una maquineta com en els supermercats per complir aquesta missió?

Com no, aquestes obsessions tan personals després les reflecteixes en les teves creacions. Per això deu ser que sense quasi adonar-me'n ja he realitzat una sèrie de treballs amb el mateix tema de transfons: l'absurditat de la burocràcia. Primer en una relat breu que vaig escriure sobre la meua experiència per Trànsit (perdó, Tráfico), segurament amb la intenció de des-focar-me. Qualque dia potser m'animi a mostrar-vos-ho. Després, en un curt-metratge sobre un home que vol recuperar un paquet i a causa de la burocràcia de sempre no pot fer-ho. Per cert, aquest curt el presentaré en les properes festes patronals, així que tots

hi estau convidats (a més, és quasi cent per cent llorençí, ja que hi ha na Rosa Blau i na Racóna d'actrius). Finalment, en aquest article torn donar voltes sobre això mateix. És bastant evident que odio la paperassa, no?

Frase del mes:

"Alguns homes veuen com són les coses i es demanen 'Per què?' Jo somio les coses com mai han estat i em demano 'Per què no?'". (Frase pronunciada sovint per Robert Kennedy en els seus discursos públics).

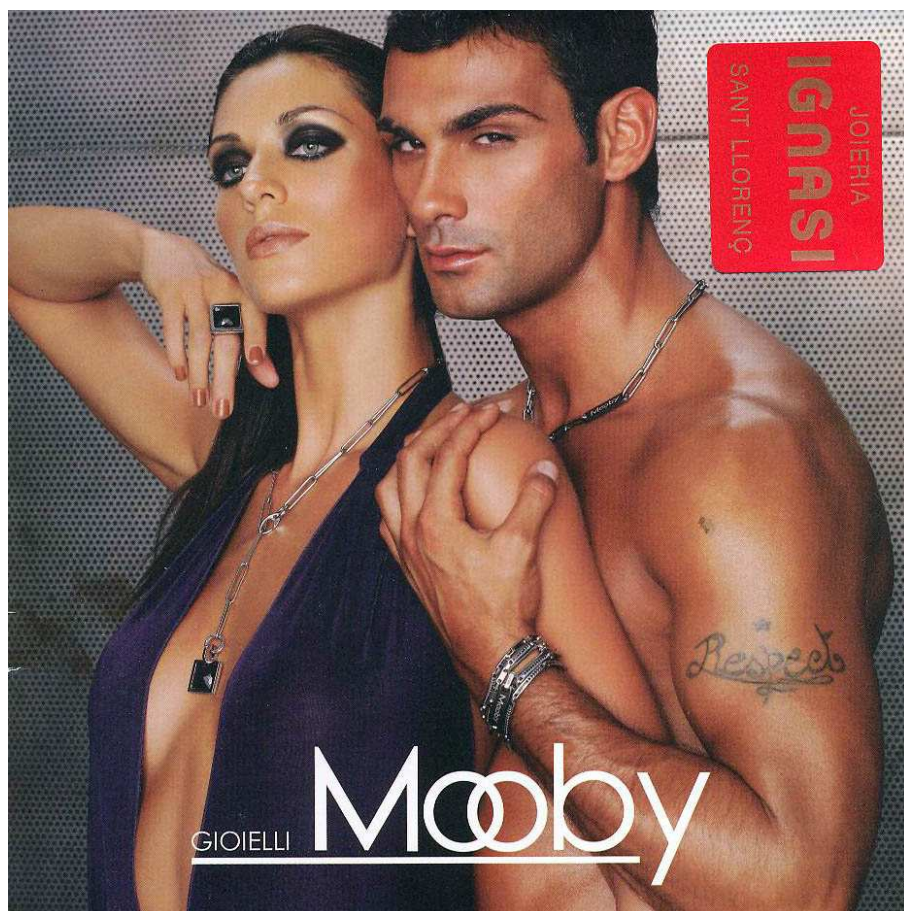

Reflexionari **Guilem Pont**

a.- "Des del punt de vista d'una planta, tots els humans som més o menys iguals" (Richard Deertrack). Des de la perspectiva del planeta som una sola espècie.

b.- "Moltes troballes científiques deriven d'intuïcions, de conclusions del pensament inconscient... posteriorment metodícament cristalitzades en un teorema o invent" (Gerd Gigerenzer)

c.- "En aquestes circumstàncies -es refeix a persones que es van morint de forma conscient i tranquil·la- tots descobreixen la felicitat i el poder del moment present" (Deoria Lane). El títol de l'article és "Hi ha que passar més temps amb persones que amb coses")

MODA AMB ACER - ESTIL 2008

Telèfons

Aigües Sant Llorenç	838559
Ajuntament	838393
Auditòrium	587371
Biblioteca	569654
Bombers	085
Camp de futbol	838703
Delegació Son Carrió	569619
Depuradora	810359
Emergències	112
S'Escaleta	838544
Escola	569483
Fems	844372
Funerària Sant Joan	526139
Guàrdia	062
Hospital de Manacor	847000
Polícia local	609 637960
Tercera edat	569512
Turisme Sa Coma	810394
Turisme S'Illot	810699
Delegació Turisme	585409
Unitat sanitària	569597
Urgències mèdiques	061

El conveni de torrents

El president del Govern, Francesc Antich, i el conseller del Medi Ambient, Miquel Àngel Grimalt, presenten el conveni de torrents signat amb el Govern de l'Estat.

Suposarà una inversió de 10 milions d'euros per realitzar actuacions amb la finalitat d'evitar inundacions les èpoques de fortes pluges.

El president del Govern de les Illes Balears, Francesc Antich, i el conseller de Medi Ambient, Miquel Àngel Grimalt, han presentat avui el conveni signat amb el Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí amb el qual Madrid concedeix una subvenció a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears de 10 milions d'euros per finançar obres en la millora i en la neteja de torrents a Mallorca, Menorca i Eivissa. Es tracta d'actuacions en torrenteres que tenen com a principal objectiu evitar inundacions i desbordaments si es produeixen fortes pluges. Aquests 10 milions que arriben del Govern de l'Estat permetrà a la conselleria de Medi Ambient poder incrementar de forma molt important les inversions en matèria hidràulica a les nostres illes. De fet, en el proper consell d'administració de l'empresa pública Agència Balear de l'Aigua està prevista l'aprovació de diferents projectes per la propera temporada i que superaran els 12 milions d'euros.

L'esmentat conveni, inclòs dins el Pressupost General de l'Estat de 2008, ha estat signat per part del Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí pel Secretari d'Estat d'Aigües, Josep Puxeu Rocamora.

Les obres que es finançaran amb aquests 10 milions d'euros, en la seva majoria ja s'han iniciat o bé estan licitades o adjudicades i que el Govern de les Illes Balears havia avançat els diners. Des de finals del 2007 la conselleria de Medi Ambient va posar en

marxa tota una sèrie d'obres amb l'objectiu de tenir els torrents de les nostres illes en condicions a principis del mes de setembre, que és quan es poden començar a produir pluges intenses. En aquesta època, si els torrents no estan nets i en bon estat, podrien provocar inundacions. Les obres engegades per millorar els torrents de Balears per part de la conselleria de Medi Ambient superen els 11 milions d'euros.

El ministeri de Medi Ambient, Medi Rural i Marí, per poder concedir la subvenció de 10 milions d'euros al Govern de les Illes Balears, exigeix la justificació de les obres realitzades i en el conveni s'especifica que les esmentades actuacions en els torrents han de ser justificades dins el 2008.

Les principals actuacions que es duran a terme són a Mallorca, on hi ha més del 80% dels torrents del territori balear. En especial es fa incidència en els torrents de la comarca de Palma, que el passat mes de novembre es va veure afectada per les fortes pluges i algunes torrenteres es varen desbordar.

Per això, les inversions més importants són les obres de millora del llit, adequació i ordenació del torrent de Sa Síquia de Palma, en el tram comprès entre la carretera de Manacor i l'anomenat Camí de Muntanya, amb un pressupost de 1,3 milions d'euros.

El conveni també inclou les obres d'emergència que s'estan realitzant als torrents Sa Riera de Puigpunyent, el de Sant Pere d'Esporles i els seus afluents amb un pressupost de 1,9 milions d'euros. Aquests dos torrents varen ser els principals causants de les inundacions patides el passat hivern.

També hi haurà importants actuacions en la desembocadura del torrent de Son Bauló de Santa Margalida; en el torrent Major de Sóller, en el torrent des Molinet d'Artà; obres de fàbrica en el torrent de Bunyola; actuacions a la desembocadura del torrent de Camp de Mar a Andratx; neteges dels torrents de Campos, Manacor, el Pla de Mallorca, entre moltes altres obres que ja estan en marxa per evitar al màxim les inundacions.

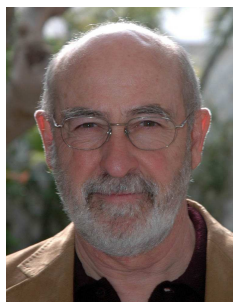
Així mateix es durà a terme la instal·lació de senyalització dels torrents, en aquest cas es començarà pel de Palma i en especial en els diferents indrets de Sa Riera.

A Menorca es construiran murs de contenció a l'aparcament municipal de Es Mercadal a la vorera del torrent. També a Es Mercadal està previst el

desviament de la desembocadura del torrent de ses Salines de Fornells, amb un pressupost de 107.000 euros. També es realitzaran actuacions de millora del torrent de Cala Galdana.

A Eivissa també es duran a terme tota una sèrie d'actuacions per adequar i netejar els torrents principalment afectats per les pluges d'octubre del 2007.

Encara que l'haguessin convocat per la una i quart -una hora que, a l'estiu, si va dir ver, convida més a dinar i fer sesta que a escoltar segons quines elucubracions polítiques-, el dia 3 de juliol vaig assistir al ple ordinari, perquè hi havia algunes coses que m'interessaven: en Josep Melià actuant com a secretari, l'arxiu del catàleg del Patrimoni Històric i la moció sobre el canvi climàtic que havia de presentar en Pasqual, en representació d'Unió Mallorca.

En el primer punt va passar el que sol esser habitual en el nostre poble: que el Partit Popular va votar en contra de l'aprovació de l'acta anterior i jo, la veritat, no ho entenc. Si no estan d'acord en algun punt del que es discuteix, em sembla molt més que votin en contra, però oposar-se a l'acta del ple anterior no li veig cap sentit, quant i més si el secretari sempre els ha dit que si hi ha alguna cosa del que varen dir que no quedi ben reflectida no hi ha cap inconvenient en rectificar-la.

-Per ventura no estan d'acord amb la redacció que en feren en Josep Melià o en Pere Lluïll...

-Sí... O que estigui en català, ja que na Manuela sempre intervé en castellà...

El punt més important era el "desistiment del procediment d'aprovació del Catàleg de patrimoni històric, suspensió d'efectes i arxivament". Pareix esser que s'han presentat 101 al·legacions i, si les tenien en compte, creuen que el Consell no les acceptaria perquè s'hauria retallat massa la redacció original. La seva proposta era que, en modificar les Normes Subsidiàries, redactassin un nou Catàleg elaborat amb uns criteris més racionals i lògics dels que tenia el que donaven de baixa, ja que no és permès modificar les Normes si no hi

ha un catàleg aprovat. També m'han xiulat les orelles que alguns membres de l'equip de govern estaven disposats a votar en contra de l'aprovació definitiva i, d'aquesta manera, retirant el catàleg, el batle no s'exposava a perdre una votació en el plenari.

-Espera un poc, que no sé si ho he entès. Vols dir que es Consell no aprovaria una modificació important d'aquest catàleg, però sí un catàleg nou que contemplàs ses mateixes al·legacions? I quina diferència hi ha?

-No ho sé; en estar redactat i aprovat ho sabrem.

-I què farà ara sa gent que tenia cases catalogades, si han suspès la prohibició de fer reformes?

-Supòs que fer obra tot d'una, no fos cosa que les hi tornassin incloure.

-Segons com ho miris, encara anirà bé, ara que la construcció va de baixa...

-I que mos haurà costat sa broma?

-Xerraren d'uns 30.000 euros per redactar es Catàleg i devers 12.000 més per ses al·legacions.

-De manera que redactaren malament es Catàleg, l'aproven a lo aviat i sense informar ets afectats, ara el donen de baixa fins qui sap quant i entre tot mos haurà costat més de 40.000 euros. Quin nom li hauríem de posar an aquest desgavell?

-Te pareix bé "es negoci de na Peix Frit"?

-Me pareix perfecte.

L'altre punt va esser aprovat en un sant-i-amén: "Modificació de crèdit per crèdit extraordinari i suplement", però no sé de quina quantitat parlaven ni perquè ha de servir, perquè no ho digueren. Mentides dic, una cosa sí que la sé perquè na Maria Galmés me la va dir: que 35.000 euros aniran per la redacció del projecte bàsic per construir una residència per a la tercera edat a Ca ses Monges, amb capacitat per 40 places.

-Vols dir que a la fi faran una residència a Sant Llorenç?

-No sé si la faran, ni quan, ni d'on sortiran es dobbers; lo únic que sé és que comanaran un projecte an en Joan Pasqual.

-Però si na Maria Pastera fa aquesta proposta deu esser perquè ja n'ha parlat amb n'Antich?

-Probablement.

Un altre punt era per modificar l'ordenança que regula la matriculació dels al·lots a les escoles municipals. Volen afavorir els empadronats estables -amb més de cinc anys- per a què no quedi cap infant sense plaça perquè estiguin ocupades pels fills dels que només treballen en el nostre terme municipal, però que no són llorencins.

El darrer, la moció sobre el canvi climàtic, l'ajornaren perquè en Pasqual no va comparèixer.

-I s'oposició, que deia?

-A tots es punts va votar en contra o es va abstenir, llevat d'es des Catàleg, que va votar a favor de donar-lo de baixa. També va trobar que s'ajuntament havia de demanar disculpes an es poble per lo malament que ho havia fet.

En els precís i preguntes na Manuela va demanar quanta aigua perd cada any la piscina, però en Joan Planes no li va poder facilitar la xifra exacta. El batle va dir que havia estat construïda amb procediments antic i que ara tenia mala solució.

-No, i si no ho record malament, va costar trenta-cinc milions de pessetes de l'any 1995...

-Sa veritat és que no sé si les va costar, però això diuen que en pagaren...

-Ara no sé si t'he dit que, a més d'en Pere Lluïll, només hi havia dos assistents: una periodista -me pareix que del Balears- i jo.

-No, no m'ho havies dit.

-Idò ara t'ho dic. Bé, sa qüestió és que en acabar sa funció -perdó, sa sessió- na Manuela i es batle li donaren uns papers i li digueren que a veure si sortia demà.

-I a tu, no te'ls donaren?

-A mi no.

-Se veu que no tens tant de bo com ella.

-Se veu que no, però no fa res: an es final també me'n sol tèmer, de lo que acorden.

Els costums i les tradicions de Sant Llorenç s'acosten a la població nouvinguda L'actuació s'emmarca en el Projecte d'Acolliment Lingüístic 2008 del Consell de Mallorca

Sant Llorenç des Cardassar i sa Pobla són els dos municipis on enguany s'ha iniciat l'experiència d'un pla pilot d'acolliment lingüístic, promogut per la Direcció Insular de Política Lingüística amb la col·laboració dels ajuntaments respectius. Aquest projecte té per objectiu principal fer de la llengua i la cultura catalanes el vehicle d'integració i de cohesió social de la població nouvinguda, a través d'activitats diverses que promoguin la convivència i el coneixement entre els diversos col·lectius.

La celebració de la festivitat de sant Joan ha estat el pretext per dur a terme la primera activitat a Sant Llorenç, que ha donat a conèixer la festa entre la població nouvinguda amb la intenció d'engrescar-la a participar-hi. Amb aquesta finalitat, i amb la col·laboració de *Paraula. Centre de Serveis Lingüístics*, s'han editat uns fulls informatius sobre la figura de sant Joan Pelós i el ball que es representa a la plaça de l'església dia 24 de juny. En el full s'explica l'origen de la festa i la rellevància del personatge en altres tradicions culturals. Se n'han repartit versions bilingües en diferents idiomes, segons la procedència de la població: català-castellà, català-anglès, català-alemany i català-àrab.

Per promoure la convivència, totes les activitats que pròximament es faran als dos pobles s'adaptaran a les característiques de cada municipi (realitat social, tradicions locals, espais disponibles...) perquè siguin més efectives. Es pretén que, a més dels tradicionals

Foto: Joan Servera

cursos de català per a estrangers, es facin activitats culturals i de coneixement de l'entorn en què el principal al·licient no sigui la llengua sinó l'oci, l'educació, l'orientació laboral, la sanitat, etc., per tal de promoure un sentiment d'arrelament entre els nouvinguts. Es preveuen activitats per a tota la població que fomentin la cohesió social i, alhora, promoguin l'ús del català entre els que ja en són parlants.

La nostra comunitat és al capdavant dels índexs estatals i europeus pel que fa a territoris receptors de població immigrada; el nombre de nouvinguts se situa al voltant de 222.331.

Tant sa Pobla com Sant Llorenç tenen un nombre significatiu de població immigrada, però de característiques ben diferents. La majoria dels nouvinguts de sa Pobla provenen del Marroc, en canvi els de Sant Llorenç són de la Unió Europea. Aquesta nova realitat sociolingüística és un repte per a la llengua catalana, que ha d'aconseguir ser la llengua de trobada de tots els col·lectius.

El Projecte d'Acolliment Lingüístic 2008 s'emmarca dins la campanya "Ara és la teva", impulsada conjuntament per diverses institucions de les illes.

Cultura i Patrimoni del CIM

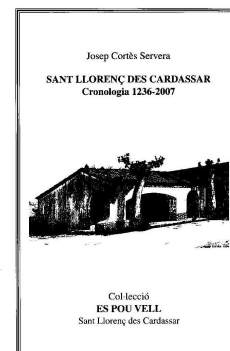
Presentació

El dia 11 d'agost, a la biblioteca, es presentarà el volum IX de la col·lecció "Es Pou Vell": "Sant Llorenç des Cardassar. Cronologia 1236-2007", que recull dades significatives del nostre poble des del segle XIII fins al XX.

Es tracta d'un exhaustiu recull d'informació referida a Sant Llorenç que ha efectuat Josep Cortès, consultant les dades dels arxius municipals des de 1892 fins l'actualitat, els arxius parroquials, els llibres publicats de

Ramon Rosselló, Josep Segura, Antoni Gili, Martí Rosselló, Antoni Tugores i el *llibre del Centenari*, i la revista *Flor de Card* des de 1972 fins ara; també ha requerit informació de particulars i ha consultat a internet diverses dades que li mancaven. El llibre compta amb nombroses fotografies i il·lustracions per completar el text.

La presentació anirà a càrrec del llicenciat en història Joan Tomàs Martínez Grimalt, llorenç d'adopció

Una nova experiència

Article que sota el títol genèric "Tu tries" va lligat al blog "<http://bell-ver08.blogspot.com>" on el lector interessat podrà fer comentaris lliures al que s'assenyala a l'article.

Es recorda que l'objectiu és la reflexió i el creixement personal i que la premissa bàsica és que tots tenim una manera de pensar, unes creences i uns valors, que són els millors, en aquell moment, per aquell que els té. No hi ha, idò, coses bones i dolentes, hi ha opinions diferents que sempre cal respectar.

Si després de llegir l'article les preguntes finals resultassin motivadores, podeu entrar en el blog i contestar-les o fer els comentaris que considereu adients.

Ho necessites?

Avui m'agradarà cordellar quatre brins de diferents colors per arribar amb el vencill a amarrar les preguntes finals. Són quatre experiències que, com que a mi em portaren a la reflexió, voldria contar-vos.

a.-El primer es de color groc (llum, energia, activitat mental) i correspon a dues preguntes que em van fer. Va ser la resposta que em donaren a una proposta de creixement material: *m'agradaria comprar dues quarteradetes, voltar-les de paret, fer un projecte i...* llavors va esdevenir el diàleg:

-Ho necessites?

-No

-Idò per què ho vols?

He de confessar que les preguntes no em deixaren gens neutre; a l'hora de planejar el projecte pensava des de la lògica del "tenir més" i les preguntes, em van sacsar. Temps després, una vegada superada la sorpresa, em van semblar evidència de profunditat de pensament i em van portal a la lògica del qüestionament: per què hauria de desitjar tenir més béns, més coses?

b.- El segon es púrpura (caràcter fort, domini de la realitat, la força) prové d'una lectura. La protagonista, provenint de la supervivència comparteix temporada i experiències amb els aborígens

australians¹. I allà aprení moltes coses: a desaprendre el que havia après, a discriminar entre el que es superficial i superflu (llança totes les teves pertinençes al foc), a conrear el desig de millorar una mica cada dia (no celebren el complir anys, sinó el ser millors) i a conèixer-se (quan seguis en rotllana, fixa't en allò que no pots suportar de la persona que tens al davant, idò això es el que has de començar a treballar en tu mateix).

c.- El tercer és verd (naturalesa, desig, germinació) i prové de l'experiència de

la presentació del "Design Manifesto for Jerusalem" de Guillem Ferrer a Son Fortesa² (fa poc més d'un any en vaig fer un comentari a "Flor de Card" i va representar una mena d'inici d'esdeveniments que aniré comentant). Es un convit a un nou disseny de la vida, a la recerca de la sintonia amb la naturalesa i al cultiu de la saviesa: "Diuen els mestres que la saviesa ve quan un és capaç d'aquietar-se per poder observar i escoltar. No fa falta res més. Aquietar-se, observar i escoltar activa la veritable intel·ligència que hi ha dintre d'un mateix. Llavors apareix la veritable bellesa i la veritable creativitat...

d.- I el darrer és blanc (puresa, bons desitjos, sentiments nets) i es podria resumir de un dels consells³ de Miedaner: Simplifica!, simplifica!, simplifica! En la línia de "tot consumeix energia", "desfe-te'n de tot allò que no hagas usat en el darrer any" i altres aportacions orientades a superar el mal qualificat "síndrome de Diògenes" en el sentit d'arreplegar i arreplegar coses de dubtosa utilitat (obviament l'aportació de Diògenes a la cultura és una altra). Quatre idees que es porten a les preguntes de reflexió i possible debat.

1 Marlo Morgan.- "Les veus del desert"

2 www.pocapoc.net

3 Talane Miedaner.- "Coaching para el éxito"

Guillem Pont

Les necessitats personals sintonitzen amb les necessitats globals i d'equilibri ecològic?

Podríem intentar viure una vida una mica diferent? Què podríem fer?

Tenim clara la nostra meta vital final? (tenir més coses, ésser feliços, una mica de tot...)

Quines coses necessitam per "estar bé"? (T'atreveixes a fer-ne una llista escrita i després pensar de la llista quines coses es podrien suprimir)

Quins valors sustenten la manera de fer les coses?

Es podrien donar altres possibilitats? -Com per exemple....-

P.D. Acabo d'anotar a l'agenda que, aprofitant les vacances, he de fer neteja d'armaris i prestatgeries

A la fi, arribarà el tren!

Tomàs Martínez Miró

El dia 29 de gener del 2008, la delegació de l'Obra Cultural Balear de Sant Llorenç organitzà una taula rodona amb el títol "Quan arribarà el tren a Sant Llorenç". El conseller de mobilitat,

Biel Vicens, que participà en aquesta taula rodona, es queixà de la manca d'inversió en transport ferroviari per part de l'Estat des de fa molts d'anys i manifestà la seva confiança que arribassin fons des de Madrid per poder tirar endavant els projectes prevists, encara que es negà a donar una data per a l'ampliació del tren de Manacor a Cala Rajada.

Sis mesos després, dijous, 24 de juliol, el Consell de Ministres aprovà, el conveni del ferrocarril amb les Illes Balears. Aquest acord significarà l'arribada de 443,75 milions d'euros a l'arxipèlag d'aquí al 2011. El president del Govern balear, Francesc Antich, manifestà la seva satisfacció pel vistiplau de l'executiu central al conveni.

La premsa del dia 25 es feia ressò de la notícia i publicava: "Antich qualificà el fet de "fita històrica" i en volgué destacar dos aspectes pels quals, a parer seu, és tan important el conveni. En primer lloc, perquè el seu Govern evidència així la seva "aposta per un transport públic social, que respecti el medi ambient i sigui competitiu". La segona causa és que amb les obres públiques que es podran fer, es crearan llocs de feina, si bé no n'especificà quants."

En què es gastaran aquesta milionada d'euros? El conseller de Mobilitat i Ordenació del Territori, Gabriel Vicens, també mostrà la seva satisfacció per l'aprovació d'aquest pla, gràcies al qual "es podrà materialitzar l'objectiu del Govern en el transport públic". Vicens explicà que el conveni, que serà vigent entre enguany i el 2011, presenta unes condicions molt avantatjoses per a les Illes, ja que serà el Govern de les Illes Balears qui s'encarregui dels estudis, de

les licitacions o dels controls, entre altres aspectes. A més, una comissió mixta de l'executiu central i de l'autonòmic realitzarà el control i el seguiment de l'acord.

"Vicens detallà a què es destinaran els més de 443 milions d'euros que aportarà Madrid. La major part, 190 milions, serà per construir la línia Manacor-Artà i per a l'estudi de la prolongació fins a Cala Rajada. I 38 més serviran per comprar noves unitats elèctriques per a la línia.

92 milions d'euros faran possible el trajecte que unirà sa Pobla amb Alcúdia. L'adquisició de noves unitats tractores per a la línia Palma-Inca costarà 55 milions. Una part dels doblers es dedicarà a millorar la xarxa ferroviària, com ara els 14 milions que s'utilitzaran per automatitzar i per comunicar diversos passos a nivell, o els 22,6 que permetran suprimir-ne d'altres. Els 32 milions restants serviran per ampliar els tallers de Son Rullan -10,2- i per comprar terrenys on construir els tallers de l'Enllaç -1 milió per adquirir-ne el sòl i 20,8 per alçar-hi els edificis. Dels 443 milions, enguany n'arribaran a Balears 3, i l'any 2009, 25 més. El gruix de la inversió serà entre el 2010 i el 2011, quan es preveu que s'executin els projectes. Serà el segon semestre de 2009 quan es determinin les inversions

dels dos darrers anys. Vicens destacà que en el conveni es preveu la reprogramació de les anualitats perquè no es perdi cap euro.

A més dels doblers del conveni, el Govern balear invertirà 60 milions d'euros en el desdoblament de la via entre Inca i l'Enllaç, en l'electrificació de les línies, en la millora de les estacions i en intervencions als passos a nivell."

Aquesta magnífica notícia arriba un més i mig després de la setena marxa pel tren de Llevant que congregà a Sant Llorenç milenars de persones arribades de Cala Rajada, Capdepera, Artà, Son Servera, Son Carrió, Manacor i altres pobles i ciutats de Mallorca. Una vegada més es demostra que la mobilització i la lluita arriben a donar els seus fruits, recordem que va ser l'any 1998 que començà aquesta reivindicació i que s'han complert trenta-un anys del cessament provisional del servei del tren entre Palma i Artà, el vint de juny de 1977.

Encara que ens poguem congratular de la notícia pensem que queda pendent de resoldre l'ampliació de la línia entre Artà i Cala Rajada i la sortida del tren de la ciutat de Manacor. Confiam que la col·laboració institucional faci que aviat puguin ser una realitat. Els habitants de la comarca de Llevant ens ho mereixem.

Els Xeremiers des Puig de sa Font viatgen a Occitània

El passat dia 19 de juliol els Xeremiers des Puig de Sa Font, de Son Servera i Sant Llorenç des Cardassar, participaren en un concert de cornamuses que fou com un encontre entre les cultures de Mallorca i d'Occitània.

Aquest concert es va fer a Mazamet, un poble situat a la vall de la Muntanya Negra (Montagne Noire), departament de Tarn, França. Aquest departament se situa dins el Languedoc, en ple cor d'Occitània, al Midi Francès (sud de França).

Després d'aquest exercici de situació geogràfica, crec que cal destacar el fet que explica un poc el nom d'aquesta regió, Languedoc: llengua d'oc; Occitània: terra de la llengua d'oc.

Dins aquesta regió destaca, musicalment, la seva cornamusa (molt estimada a la regió), anomenada *craba* o *bodega*, depenent de en quina vessant

de la Muntanya Negra un es trobi.

Es tracta d'una cornamusa d'unes dimensions realment notables (el seu sac fa la mida d'unes tres o quatre xeremies).

El dissabte dematí férem una cercavila pel poble veí anomenat Castres: ens passejàrem, amb un sol de justícia, mercat amunt i avall. Tots el vianants es quedaren mirant, com dient: "on van aquests amb aquest instrument tan estrany?". Ens aplaudiren molt.

A la nit férem el gran concert. Sonàrem just després dels occitans amb les seves Bodegues/Crabes. I fou un gran èxit, un grup d'espectadors acabaren ballant al ritme de les xeremies. I un grup dels xeremiers acabaren ballant els balls occitans. Es calcula que hi va haver més d'un mil·lenar llarg d'espectadors (alguns diuen que passaren els dos mil).

El diumenge capvespre férem el nostre darrer concert, va ser vora el Llac Montagnès, a dalt de la Muntanya Negra. I poc després ens acomiadàrem d'aquella amable gent, que viu a un lloc privilegiat, a la vall de la Muntanya Negra, on els vespres hi fa un bon ce-

listre... i no hi ha moscards (o almenys, no en vérem cap).

Al matí següent deixàrem enrere aquells paratges de la terra dels Càtars. Així com ens allunyàvem canviava el paisatge. Carcassona ens quedava just davant. Més enllà, un llarg camí fins a la nostra estimada roqueta, i fins a cases! Difícilment podrem tornar a mirar un mapa de França sense dedicar un petit somriure al Languedoc.

Antoni Genovart

Director dels
Xeremiers des Puig de Sa Font

*Toieria
Bemenias*

*llistes de nocces
objectes de regal*

Bector Pasqual, 8 - Sant Llorenç

Per una empresa moderna i de qualitat: fes el català la teva eina de treball

Durant uns mesos, dues becàries de la Direcció Insular de Política Lingüística del Consell de Mallorca realitzen tasques de dinamització lingüística i visiten els establiments de restauració de diversos municipis de l'illa (Consell, Lloseta, Binissaleu, Santa Maria i Inca). La finalitat és tenir un contacte personal amb els propietaris per saber quines són les necessitats del sector i informar-los de les ajudes que ofereix aquesta institució per fer més present la llengua catalana en el món empresarial.

Aquesta actuació forma part d'una campanya genèrica que les institucions de les Illes han impulsat conjuntament sota el lema "Ara és la teva", per implicar la població en l'ús del català com a vehicle de relació interpersonal.

Mallorca s'ha convertit en territori d'acollida de gent de multitud de procedències que s'expressen en llengües diferents. Davant aquesta situació, és fonamental la implicació de tots els actors socials en l'objectiu que la llengua pròpia i oficial del nostre territori funcioni realment com a llengua comuna i de cohesió social. Per aconseguir-ho, cal augmentar-ne la presència en tots els àmbits, i molt especialment al carrer, als espais quotidians de trobada de les persones.

Els bars, les cafeteries i els restaurants són uns d'aquests espais, amb molta incidència en el paisatge lingüístic i en la vida social de les persones. Actualment molt del personal de la restauració són persones novingudes que desconeixen la nostra llengua, i això provoca que sovint el cambrer no entengui el client que li demana "una aigua" o "un tallat". Cal sensibilitzar els empresaris que el fet que els clients tinguin la possibilitat de ser atesos en català pot esdevenir un signe de qualitat i de modernitat del seu establiment.

Un altre dels objectius principals d'aquestes visites és conèixer de primera mà quines són les necessitats del sector per millorar el servei, quines dificultats es troba l'empresari de la restauració a l'hora de trobar personal

qualificat, què pensa de les necessitats formatives del seu personal, sobre quins aspectes cal incidir per oferir una millor atenció al client... Totes aquestes informacions recollides serviran d'indicadors per poder dissenyar un futur projecte de qualitat de servei en la restauració, que es preveu posar en marxa el 2009 amb la col·laboració d'associacions de restauradors de Mallorca i del Govern de les Illes Balears.

A més, les dinamitzadores informen de les subvencions per a la normalització lingüística a les empreses i en faciliten al màxim la tramitació; també recullen el material (cartes de menú, targetes...) i el retornen ja traduït o corregit, sense cap cost per a l'empresari. Aquestes subvencions, el Consell les convoca anualment des de 1997 i el pressupost total que enguany s'hi destina és de 372.000 €. Pot sol·licitar-les qualsevol tipus d'establiment (botigues de roba, d'alimentació, gestories, fusteries, perruqueries...). El termini per presentar les sol·licituds finalitza dia 15 de setembre. Qualsevol persona interessada pot demanar més informació al telèfon 971 219 581 (Direcció Insular de Política Lingüística) o bé consultar la pàgina web www.conselldemallorca.cat. Els conceptes per als quals es pot demanar subvenció i els imports que s'hi destinen són:

* Etiquetatge en llengua catalana: subvenció del 30 % del pressupost, fins a un màxim de 900 € per producte i de 2.300 € per empresa.

* Material imprès: subvenció del 30 %

del pressupost, fins a un màxim de 250 € per concepte i de 900 € per empresa.

* Cartes de restaurant: subvenció del 60 % del pressupost, fins a un màxim de 400 € per carta i de 700 € per empresa.

* Pàgines web i portals d'Internet: subvenció del 30 % del pressupost, fins a un màxim de 700 € per pàgina i de 1.400 € per empresa.

En cada visita, l'empresari rep una carpeta que inclou material útil per resoldre les dificultats i els dubtes que ell o els seus empleats es poden trobar a l'hora d'atendre el client en català o elaborar la carta de menú: el fullet "Ara és la teva. Atén en català", amb consells als empresaris i treballadors de la restauració per a un servei de qualitat en català, i un breu vocabulari de paraules i expressions habituals; el tríptic "Als nostres restaurants, en la nostra llengua", que inclou les dades del Servei de Normalització Lingüística del Consell; el fullet "Fes del català la teva eina de feina", amb informació de les subvencions i un petit vocabulari comercial, i el vocabulari català-castellà Taula parada, que inclou els termes més habituals de les cartes de restaurant. Els establiments dels altres municipis que estiguin interessats a rebre aquest material, poden sol·licitar-lo per telèfon a la Direcció Insular, al 971 219 595 o a l'adreça amcifre@conselldemallorca.net

Amb aquests objectius, entre maig i setembre, es visitaran els prop de tres-cents establiments dels municipis seleccionats. A hores d'ara, ja s'han fet visites a pràcticament tots els bars i restaurants de Consell, Lloseta, Binissaleu i Santa Maria, on l'acollida ha estat positiva. Pròximament, Inca serà el municipi en què es durà a terme la campanya, una població que té prop de dos-cents establiments dedicats a la restauració. Aquesta iniciativa compta amb el suport dels ajuntaments, que han ofert la seva col·laboració a l'hora de dur-la a terme i difondre-la.

Direcció de Política Lingüística

La Universitat de les Illes Balears i l'Associació de Premsa Forana de Mallorca, han celebrat l'acte públic de presentació de la Digitalització de l'Hermeroteca de Premsa Forana, realitzat a l'Aula de Graus de l'edifici Ramon Llull de la UIB, el passat divendres dia 27 de juny de 2008.

L'acte de presentació comptà amb la presència de la directora general de Política Lingüística del Govern Balear, Margalida Tous; la directora insular de Política Lingüística del Consell de Mallorca, Rosa Barceló; el vicerector de la UIB, Nicolau Dols; el president de Premsa Forana, Gabriel Mercè; i el director del Servei de Biblioteca i Documentació de la UIB, Miquel Pastor, acompanyat d'Eduard del Valle, Jordi Picó i Miquel Company, del mateix departament.

Davant una seixantena de persones, es feren una sèrie de parlaments a càrrec de les autoritats, i els responsables tècnics de documentació de la UIB, Miquel Pastor i Eduard del Valle, explicaren els processos que s'han duit a terme per a la digitalització, i l'organigrama que tindrà la futura Biblioteca Digital de la UIB.

Les publicacions que han format i actualment formen part de l'APFM han anat dipositant a la seu social els exemplars corresponents a la seva periodicitat. Des de fa trenta anys, s'ha anat acumulant a la seu social de Sant Joan un fons documental impressionant format per més de cent capçaleres, que omplen els prestatges de l'associació. Al llarg dels anys el volum i espai que ocupen ha obligat a fer necessària una

preservació digital de les revistes per poder-les consultar i posar-les a l'abast a Internet.

Per això, va signar un conveni amb la Universitat de les Illes Balears, el 31 d'octubre de 2006, per tal de digitalitzar el fons enquadernat de la seva hemeroteca. Fruit d'aquest projecte s'han obtingut en format digital 10.253 números de revista en format PDF, preparats per ésser publicats a Internet i fer-hi cerques al text complet del seu contingut.

Aquests números corresponen a 82 revistes de Premsa Forana, publicades entre els anys 1964 i 2005. Per poder obtenir-los el Servei de Biblioteca i Documentació de la UIB ha escanejat i restaurat digitalment 271.300 pàgines. Prest, s'ha de poder incloure també dins la Biblioteca Digital, la resta de l'hermeroteca (unes 330.000 pàgines més), i també les publicacions més antigues que no són als prestatges de Premsa Forana, com també les 30.000 pàgines que cada any, a una mitjana de 85 per dia, es van afegint a la cua.

Donada la importància d'aquesta col·lecció i el seu valor cultural la Universitat inaugura, en el moment de la seva presentació, la Biblioteca Digital de les Illes Balears, com a interfície comuna per allotjar els projectes de digitalització dels fons bibliogràfics d'in-

terès científic i cultural provinents dels arxius, biblioteques, museus i institucions de reconegut prestigi de els nostres illes.

En l'acte de presentació s'anuncià que comencen els treballs per bolcar les 271.300 pàgines dins la Biblioteca Digital de la UIB i que aviat, pel mes d'octubre, serà possible realitzar-hi consultes al web i recerques a través de qualsevol ordinador connectat a la xarxa dins de les publicacions que hi seran en format PDF. Premsa Forana continua treballant en aquestes diferents fases en el procés de digitalització, per a tenir-ho tot enllestit i a l'abast de tothom.

Aquest projecte de digitalització s'ha duit a terme gràcies al patrocini de la Conselleria de la Presidència de la Generalitat de Catalunya i de la Direcció General de Política Lingüística del Govern de les Illes Balears. Així mateix Premsa Forana rep també ajuts del Ministeri de Cultura, del Govern Balear i del Consell de Mallorca per poder anar construint i avançant.

APFM

Tornejos en marxa

Pau Quina

Ja ha arribat l'estiu i en consonància s'han iniciat les típiques competicions esportives d'aquestes dates. Primer de tot cal destacar el futbet, que enguany sembla que va ben encaminat per no repetir els errors de l'any passat i la final, com ha de ser, només serà entre dos equips. Tanta sort que s'ha rectificat i no es repetirà la provatura del curs anterior de fer una final entre tres.

En el grup A cal destacar que parteixen com a favorits els Aubellons (actuals Juvenils del Cardassar) i els Juvenils/VB Anegats, encara que enguany aquest equip té algunes baixes considerables i, a més, no acaben de trobar el seu joc. Pel que fa al grup B, la competitivitat és més alta i hi ha una sèrie de conjunts que aspiren als dos primers llocs. És el cas dels carrioners, guanyadors de l'any passat, i els eterns Llorenç Bauçà, però equips competitius com els Fletxerets o els Amics.com també poden dir la seva. El mes que ve segurament sortirem de dubtes.

Pel que fa al tennis, la cosa s'ha complicat. Ara ja són 53 els participants (sembla que fins i tot ha vingut gent de Son Servera i Artà) i la pista ens queda petita (serà un senyal perquè l'Ajuntament espavili d'una vegada i ens faci les pistes noves?). A més, si dèiem que en el futbet l'organització ha estat molt

correcta, en aquest cas sembla que no ha estat així. Com a mínim un sistema de lligueta entre 53 participants en una sola pista (i a més encara hi ha els dobles, els quals es veuen obligats a jugar al poliesportiu) no sembla el més adequat. I això de jugar un partit a les set, un altre a les vuit i un altre a les nou, tampoc (no hi ha temps material per fer tres duels mínimament seriosos). En casos com aquest torneig, d'assistència massiva de jugadors, caldria fer un torneig per eliminatòries. Ja sé que així jugaríem menys partits, però no crec que ens quedi d'altra solució (l'altra seria limitar el nombre de jugadors, però això aniria en contra de l'esperit popular de les festes). Si de cas, quan arribin els tornejos de Nadal i Pasqua, en els quals la participació és més baixa, podríem aprofitar per fer lligueta. De totes maneres, només és una opinió i esperem que en Pere Nebot, amb l'ajuda de tots (ja que no importa carregar tota la responsabilitat damunt una sola persona), trobi la solució per a les properes edicions. Quant al pla esportiu, cal fer una pregunta. Serà suficient tant de jugador forà per desbancar en Pedro *Trompes* de la part més alta del caixó?

Els malalts del córrer no agafen vacances

Ni l'estiu, ni la set aturen els nostres valents corredors. Dia 26 de juny varen anar tots plegats a disputar la cursa del Sol a Son Servera, d'onze quilòmetres. Com sempre, el paper dels nostres va ser fabulós. I millor encara va estar la nostra atleta femenina en aquest camp, na Cristina Fullana, la qual sembla haver adoptat la combativitat de la seva germana, però en el seu cas, corrents. O això almenys podem deduir del seu bon paper en les diferents competicions en què participa. Sense anar més lluny l'altre dia va fer segona a la cursa de Montuïri.

I per acabar, no vull deixar de contar-vos una anècdota. Diuen per Son Carrió que unes setmanes després de la cursa de les Papparres, veren dos individus pels carrers del poble repetint el trajecte.

Sembla que la seva intenció era rebaixar el temps que havien fet a la cursa oficial. Per més senyals, els dos individus eren llorencins, i un mena un camió i l'altre és jardiner. Endivinau qui són? Efectivament, en Pepe *Zinho* i en Jaume *Rotlo*. Això són valents!!!

Hi ha més malats més enllà del córrer

I és que no tots els que tenen la malaltia de l'esport es dediquen a córrer. Les fotos que us he posat demostren que en el món del tennis també hi ha malats de veres. I si no mirau fins on anaren en Pedro *Trompes*, n'Agostí, en *Movie*, en Miquel Femenies, en Rafel de *s'Estanyol*, en *Truco* i en *Polit* a fer-se una fotografia amb en Nadal. Ni més ni manco que a Montecarlo. Quasi res! Segur que bavaren com a nins petits els bergants.

Noticiari de Sant Llorenç des Cardassar (I)

Dia 13 de desembre de 1279, la dona Ermessén, muller de G. Cameró, disposava el seu testament d'aquesta manera: *"In Christi nomine. Ego Ermessén, muller de G. Cameró, faç meu testament ab bon seny e ab bona mamòria, aleg marnimasors meus sens dan d'els en Bernat Cifra, en P. Cordat. Primerament reeb per la ànima mia L solidos, eleg lo meu cors a sabalir al samenteri de Sancta Maria de Belveer. Ítem, leix a la obra de la esgleya de Belveer III solidos. Ítem, leix per sepultura V solidos. Ítem, leix a cascun altar de la asgleya de Belveer XII diners. Ítem, leix al rector de l'esgleya per lexa IIII solidos. Ítem, leix a la Seu de Mayorchia XII diners. Ítem, leix a cascun aspital de Mayorchas XII diners. Ítem, leix als frares peychadors, e als frares menors, e als frares de penitència, e a Sencta Clara, e a Sencta Margarita, e als frares dels chatius, e a Sant Esperit, e a Sent Antoni de Vyanes, a cascu XII diners. Ítem, leix a cascun dels meus manimasors X solidos. Ítem, leix Alicsén, fia mea per part e per heretat e per legítima que li pertany ho pertànyer li deu els meus béns X solidos, he fas ala hereu universal d'aquells X solidos. Ítem, leix al meu fil R. per part he per heretat e per legítima qui a el pertany he pertànyer deu als meus béns X solidos he fas el hereu universal d'equels X solidos. Ítem, fas hereu universal la mia fila la qual he d'en G. Cameró, marit meu, de tots los meus béns en qual que loc que sien, e si parventura aquela morà que no sia d'edat de testament a fer, que deyen tornar tots los seus béns en G. Cameró, pare seu. Actum est ydus december anno Domini M CC LXXIX. Testes: Bernat Cifra, Pere Cordat, Bernat Rabana, Guillem Cus-*

turer, Berenguer Cameró, Guillem Guasc, Bernat Bisca, Berenguer de Montblanc, Bernat Carnadal". (ADM, manuscrits solts, núm. 1.132)

El 1284, Arnau Burgues, batle general de Mallorca, va anotar en el seu llibre de comptes la rebuda de 4 lliures, 14 sous, 6 diners de Romeu Blanquer, corresponent al lluïisme d'una alqueria comprada a Pere Llorenç, situada en el terme de Bellver. Més, 3 lliures, 10 sous, 1 diner de Bernat Pardines pel lluïisme de l'alqueria la Riba venuda a Pere Llorenç. Més, 7 sous de dit Pardines pel lluïisme d'un molí i un tros de terra venut a Bernat Carrió, situat a Bellver. Més, 3 lliures, 13 sous de Bartomeu Jover pel lluïisme d'una alqueria i rafal venut a Mateu Font, també situat en el terme de Bellver. (ACA, Cancelleria, Vària núm. 242)

Dia 13 de juny de 1292, Bartomeu d'Òrrius i sa muller Benvenguda venen a Simó Gomila i sa muller Elicsenda la part que tenen en el rafal Benimari, situat en la parròquia de Bellver, per preu de 7 lliures. (ARM ECR 355, f. 203v)

Dia 19 de novembre de 1292, Guillem Benimelis, fill de Vidal Benimelis, ven a Nadal Carbó dues mitges alqueries, una anomenada Falgar i l'altra Azeboja, en el terme de Manacor, en la parròquia de Bellver. Confronten amb el rafal de Bernat de Pardines, l'alqueria de Romeu Blanquer, el torrent i altres terres. El preu de la venda és de 85 lliures. (Id, f. 208v)

Dia 13 de gener de 1293, Berenguer Carbonell ven a Romeu Blanquer la meitat de l'alqueria Benimale i la quarta part del rafal Adefila, situat en la parròquia de Bellver, tengut a delme i tasca en nom de Berenguer Burquet, i aquest ho té en feu d'un cavall armat. Confronta amb l'alqueria des Verger, l'alqueria de Guillem Colomer, l'alqueria Quelicant. El rafal confronta amb l'alqueria de Berenguer Begur anomenada Beniamor. El preu de venda és de 55 lliures. (Id, f. 213)

Dia 9 de juliol de 1300, Arnau More i sa muller Miquela venen a Bartomeu Pantaleu una vinya situada en la

parròquia de Bellver, prop de la Cala de Manacor, per preu de 8 lliures, 10 sous. (ARM ECR 356, f. 17v)

Dia 10 de setembre de 1306, Pere Fornari estableix a Mateu Font la meitat del rafal Alfeg situat a la parròquia de Bellver, confrontant amb el rafal de la Cènia, el rafal Macrox, l'alqueria Caravacha d'Antoni Carbonell, l'alqueria Benimelis i el rafal Biniciça. Farà cens anual de 6 quarteres de blat, i ara 50 sous d'entrada. (ARM ECR 356, f. 162v)

Dia 10 d'abril de 1308, Guillem Cifre estableix a Pere Berguny un rafal situat a Bellver. Farà cens anual de 25 quarteres de blat, i ara ha pagat 10 sous d'entrada. (Id, f. 275)

Dia 27 de gener de 1309, Pere Bedòs ven a Domingo Albert el rafal que té a la parròquia de Bellver, per preu de 75 lliures. Entre els testimonis signa Bernat de Puigsec, rector de Manacor. (ARM ECR 357, f. 165)

Dia 6 de setembre de 1313, Guillem Cameró, Miquel Cameró i Pere Cameró, germans, de Bellver, venen a Pere, abat de la Real que ho adquireix en nom del monestir, els honors que tenen a l'alqueria Beniacanti, situada en la parròquia de Bellver, per preu de 19 lliures. (ARM ECR 419, f. 107v)

Dia 2 d'octubre de 1313, Pere Rabassa estableix a Guillem Roig un cairó de terra a la pobla de Bellver, que fa cens de 18 diners a Pere de Pardines. Confronta amb els cairons d'en Boscà, Jaume Ciges, Pere Cabrer i el camí públic. Farà cens anual de 5 sous i ara 6 diners d'entrada. (ARM ECR 419, f. 111)

Dia 30 d'octubre, Borràs Ferragut i sa muller Romia, de Biniali, venen a Pere Blanquer la part que tenen a un rafal situat a Bellver, per preu de 5 lliures. (Id, f. 116v)

Dia 20 de febrer de 1314, Berenguer Domenge ven a Romeu Blanquer els drets que té a l'alqueria Catín i els rafals veïnats anomenats Luchfiara, situats en el terme de Bellver, confrontant amb l'alqueria de la Riba, l'honor de l'Estable i el litoral marítim. El preu de venda és de 65 lliures. (Id, f. 138)

**PROJECTE
"AJUDA'M A CONTAR UN CONTE"**

La biblioteca Salvador Galmés aquest any ha col·laborat amb el departament de Literatura infantil de la UIB, que imparteix la professora Caterina Valriu, en un projecte anomenat "Ajuda'm a contar un conte" per estudiants de magisteri.

Es tractava d'oferir la biblioteca i posar-la a disposició dels estudiants que volguessin assistir com ajudants a les sessions de contacontes que hem fet durant els mesos de febrer a juny. Hem tengut una llorencina, n'Antònia Victòria Massanet Pascual, estudiant de magisteri, que es va apuntar al projecte. Ha assistit a 8 sessions, de les quals alguna ha anat a la biblioteca de Sa Coma, per completar el nombre de sessions.

Dins aquest projecte, hi havia d'haver una de les sessions de contacontes que l'havia de preparar ella. Així va ser, el dimecres 14 de maig, hi va haver el contacontes que havia preparat na Victòria. Prèviament els nins feren un taller de titelles dels personatges que

sortien al conte, i després ajudaren na Victòria a contar "EL CARAGOL". Hi va haver una bona assistència, 38 nins i 10 adults, i se'n va sortir molt bé.

La veritat és que ha estat una experiència molt positiva i esperam que l'any vinent també hi puguem col·laborar.

DIA MUNDIAL DEL MEDI AMBIENT

Dia 5 de juny se celebra el Dia Mundial del Medi Ambient, i la biblioteca, juntament amb el departament de Medi Ambient de l'Ajuntament, va organitzar una activitat per als nins.

L'activitat va ser a l'exterior de la biblioteca, i va consistir amb la visita de na Branqueta, un personatge que va explicar el perquè no havíem de tallar els arbres, quina utilitat tenien dins l'ecosistema on vivim nosaltres, si els seus fruits servien per alimentar espècies d'ocells, si també era on hi feien els nius, etc., i de la importàcia del reciclatge per evitar la tala massiva d'arbres i la desaparició dels boscos. Els nins estaven ben assabentats del que estava ben fet i del que no s'havia de fer. Quan va haver acabat la narració, vàrem fer un joc,

amollàrem globus, uns de negres, que eren plens de contaminació i per tant s'havien de destruir així com fos, mans, peus, caps, etc. i altres de blancs, on hi havia oxigen, indispensable per tots nosaltres, i per tant els havíem de conservar, i dur-los a casa seva. Vengueren un bon grapat de nins que disfrutaren, escoltant, jugant i participant.

III TERTÚLIA LITERÀRIA

Divendres 6 de juny hi va haver la III Tertúlia Literària, organitzada per la delagació de l'Obra Cultural Balear a Sant Llorenç. Aquesta vegada, l'escriptor elegit fou en Pere Orpí i Ferrer (Capdepera, 1936). Prevere, escriptor i poeta, que va assistir a la tertúlia i ens va parlar de la seva obra. Ha escrit molts de llibres, sobretot de poesia, i ha compost nombrosos himnes, entre ells el de Capdepera, el seu poble, i cants religiosos. A la Biblioteca Salvador Galmés, en tenim dos: "FENT CAMÍ AMB EL POBLE: RIMES, PROSES I CANÇONS I RONDAIES MALLORQUINES INÈDITES.

Maria Bel Pont

Ultramillor

**Agència de viatges del grup A
Títol 999**

**Carrer del Sol, 19
Cala Millor-Mallorca
Tel. 971 585720**

FONTANERIA

JOAN MIQUEL

C/ Verge Trobada, 46. - Mobil 636089861
07530 SANT LLORENÇ

SUBVENCIONS A EMPRESSES 2008

Per un servei
de qualitat i modern...
Fes del català
la teva eina de feina

Etiquetatge
Material imprès
Cartes de restaurant
Pàgines web i portals d'Internet

Presentació de sol·licituds fins al 15 de setembre de 2008

Les sol·licituds es poden presentar en qualsevol terminal del registre general del Consell de Mallorca (Centre Cultural de la Misericòrdia: pl. de l'Hospital, núm. 4; seu del Consell: c/ del Palau Reial, núm. 1, i Llar de la Joventut: c/ del General Riera, núm. 111, Palma)

Més informació: Tel. 971 219 581
www.conselldemallorca.net
www.conselldemallorca.cat

article...
assegurances assessoria
comptable atenció al client
automòbils cap de secció
confecció conservau-lo en
fred consumiu-lo abans de
darrers dies departament
de màrqueting descomptes
especials electrodomèstics
els millors articles al millor
preu empenyeu encarregat
de vendes entrada
espectacles estanc, articles
de fumador estirau estris
de cuina estris de neteja
ferreteria floristeria
instruments musicals
jardineria joieria juguetes,
jocs llenceria llibreria
material d'oficina material
escolar mobles i
complements moda per a
home/dona motocicletes
obert objectes de bany
optica pagau a terminis
papereria parament de
casa perfumeria quiosc
rebaixes reclamacions
rellotgeria roba interior i
complements sabateria
servei a domicili servei ràpid
serveis d'hoteleria so,
fotografia i cinema sortida
tancat tornam d'aquí a 10
minuts visitau-nos

2008

Consell de Mallorca
Departament de Cultura i Patrimoni

Intel·ligència i visió artificial per a cotxes (ICAR), a baix preu

La Unitat de Gràfics i Visió per Ordinador i Intel·ligència Artificial de la UIB desenvolupa un sistema intel·ligent que detecta les situacions potencialment perilloses durant la conducció i avisa el conductor

Introducció

Contribuir a la reducció del nombre d'accidents de trànsit i ajudar la gent gran i aquells que pateixen algun tipus de discapacitat a l'hora de conduir amb més seguretat un automòbil, són els objectius del sistema intel·ligent i d'ajut a la conducció ICAR que dissenyen i desenvolupen investigadors de la Unitat de Gràfics i Visió per Ordinador i Intel·ligència Artificial de la UIB.

El projecte és el resultat d'integrar els resultats d'una tasca de recerca que es remunta a anys enrere. I és que durant la darrera dècada la unitat que dirigeix el doctor Francisco José Perales López s'ha centrat en el desenvolupament de sistemes automàtics de reconeixement del moviment humà, és a dir, sistemes capaços de reconèixer no solament l'usuari, sinó també els seus moviments i la intencionalitat que aquests amaguen. Bona part dels avenços obtinguts procedeixen de la participació dels investigadors de la UIB en diversos projectes europeus i nacionals.

Entre els nacionals cal destacar els projectes «Integración de escenarios virtuales con agentes inteligentes 3D» (finançat pel programa TIC/TIN del MEC) i «Análisis y síntesis del movimiento humano mediante técnicas de visión y animación por ordenador» (finançat per la CICYT).

Entre els europeus destaca el projecte HUMODAN, acrònim de «An automatic human model animation environment for Augmented Reality interaction», un projecte europeu en el qual han participat des de 2002 sis grups, tres de caire empresarial i tres de caire investigador d'Espanya, el Regne Unit, Grècia i Alemanya, i que ha estat finançat per la Comissió Europea a través del programa Information Society Technologies (IST).

El sistemes desenvolupats pels investigadors de la UIB literalment «capturen» l'usuari sense que aquest hagi d'estar especialment equipat. El

reconeixement es fa partint de característiques biomètriques de l'individu: l'alçada, l'envergadura, les característiques de la cara, el color dels cabells, la coloració de l'iris, etc. Per això es disposa d'un equipament adequat de càmeres i ordinadors, per poder analitzar i «entendre» les accions i intencions del conductor. El treball de la Unitat de Gràfics i Visió per Ordinadors i Intel·ligència Artificial ha estat desenvolupar el software, la part fonamental en les aplicacions de modelització, seguiment, reconeixement i comprensió d'objectes tan complicats com són els éssers humans i les seves accions (models 3D articulats i deformables).

Els softwares desenvolupats en el marc dels projectes HUMODAN, INEVAI3D i ITADA es complementen amb altres treballs centrats especialment en el reconeixement dels gests de la cara que han abocat, per exemple, al desenvolupament d'interfícies multimodals i/o perceptuals amb l'ordinador basades en la interacció natural amb la cara, la veu i el cos.

És, doncs, sobre la base de la recerca ja efectuada que s'ha pogut plantejar un ordinador de bord que inclogui un software de seguiment facial i corporal, a través d'una càmera interior, perquè pugui determinar variacions potencialment perilloses del cap del conductor que puguin suposar un dèficit d'a-

tenció en la conducció (somnolència; distracció, etc.) i el seu entorn amb càmeres exteriors, amb els requeriments crítics de temps real, baix cost i discreció del sistema dissenyat.

Un doble control: cotxe i conductor

El dispositiu dissenyat per la Unitat de Gràfics i Visió per Ordinador i Intel·ligència Artificial de la UIB és doble. Per una banda controla que el conductor estigui en tot moment en bon estat d'atenció, avisant de qualsevol possible distracció que sigui detectada a partir dels seus moviments i expressions. D'altra banda, incorpora un sistema de control de l'entorn del vehicle.

El cotxe va equipat amb càmeres exteriors i interiors, dotades de raigs infrarojos, de manera que són eficients en situacions de baixa lluminositat. Aquests dispositius es complementen amb equips d'emissió d'ultrasons emesos situats devora les plaques de matrícula de davant i de darrera, així com sistemes de localització com GPS i comunicacions com GRPS, UMTS. Totes aquestes dades són centralitzades al centre de supervisió del sistema. També s'incorporen al centre de control de dades de velocitat del vehicle, direcció i trajectòria mitjançant un conjunt de sistemes de localització coordinats que a través dels sistemes de comunicacions envia les dades al centre supervisor.

Així, si per exemple el sistema capta un desplaçament del vehicle cap a la dreta, contrastarà aquesta informació amb la informació que la càmera interior li ofereix del conductor. Si el desplaçament no és voluntari (és a dir, si no hi ha intenció d'incorporar-se voluntàriament a la dreta o de girar), el sistema avisarà amb senyals acústics o lluminosos d'aquesta desviació sobre la conducció correcta. De la mateixa manera, la càmera situada a la part de darrere del vehicle és capaç d'informar el conductor sobre la presència d'obstacles i persones quan l'usuari dona pro-

ves, amb les seves maniobres, de no haver-los vist.

El sistema serà capaç d'avisar també d'excés de velocitat i respecte de persones o objectes registrats per les càmeres exteriors i susceptibles de ser atropellats.

Avisarà així mateix dels vehicles que s'aproximin a velocitats massa elevades i que suposin un perill de col·lisió. D'altra banda, el sistema recull igualment la informació relativa a senyals de trànsit i passos de vianants.

El precedent del projecte ICAR fou un projecte de fi de carrera realitzat per alumnes de l'Escola Politècnica Superior de la UIB que demostra la capacitat i preparació dels estudiants per assolir projectes d'alt nivell en investigació i aplicació industrial. En l'actualitat s'ha involucrat i dirigit 36 estudiants de segon cicle dins el projecte i els resultats són molt engrescadors per la gran motivació i el que s'ha obtingut. En l'actualitat el desenvolupament del sistema pilot es realitza en un vehicle AIGO de la marca Toyota, que suporta

el projecte com a sponsor a través del concessionari Mediauto, SA, de l'empresa a les Illes Balears. Participen també com a sponsors Serbrok de Sa Nostra i l'empresa Llompart Autoradio, SL.

Segona fase: el control de la part mecànica

El projecte es troba ara a la primera fase, és a dir, el disseny d'un sistema multiagent intel·ligent que classifiqui les situacions potencialment perilloses durant la conducció i que sigui capaç d'enviar els senyals oportuns al conductor i al centre de control. Així, es desenvolupa un sistema fiable però de baix cost, portable i adaptable a la majoria de vehicles del mercat actual. Fins aquest punt, el sistema desenvolupat no suposa cap intervenció en la part mecànica del vehicle, de manera que el sistema intel·ligent no pot actuar prescindint del conductor, a qui ha d'avisar dels perills detectats. Es tracta, doncs, d'una adaptació genèrica d'ajut a la conducció i d'avis per augmentar la seguretat.

En una segona fase, el projecte pretén que el sistema pugui actuar directament quan l'avis de perill donat al conductor no té resposta per part d'aquest (en els casos en què l'usuari pot haver sofert un desmai o d'extrema gravetat). En aquest cas, el sistema de control actuarà directament sobre la part electrònica i mecànica del cotxe. El desenvolupament d'aquesta segona fase del projecte permetrà desenvolupar eines de gran ajut a persones amb determinades discapacitats o a gent gran, i per evitar accidents per causes humanes. Es tracta, doncs, d'una adaptació més específica que podria ajustar-se a les característiques de cada conductor i vehicle.

Per al desenvolupament d'aquesta segona fase serà necessària la col·laboració d'una firma automobilística en el projecte, tot i que suposarà canvis o adaptacions específics en la part mecànica del vehicle.

Francisco Perales

Universitat de les Illes Balears

Tal dia com avui

Josep Cortès

ARA FA 65 ANYS

* Que el Governador va destituir el batle Martí Rosselló i nomenà per substituir-lo Pere Jaume Ordines (29.07.1943).

ARA FA 55 ANYS

* Que es va inaugurar el nou pès, a l'indret on avui hi ha la unitat sanitària (18.07.1953).

ARA FA 45 ANYS

* Que es va prendre l'acord de redactar un Pla General d'Ordenació de la Zona Costanera, que comprendria els terrenys situats entre els termes de Son Servera, Manacor i la carretera de Portocristo a Son Servera. El arquitectes seran Juan de Aguilar Sancho i Josep Alcover (03.07.1963). Fou aprovat el 31 de juliol de 1967.

ARA FA 40 ANYS

* Que s'aprovà instal·lar dos altaveus a l'església per a les crides. Costaren 14.000 pts. El 3 de gener de l'any següent s'aprovà posar-n'hi dos mes. Fa temps que no s'utilitzen (05.07.1968).

ARA FA 30 ANYS

* Que Joan Domenge ocupà el càrrec de director de l'escola de Sant Llorenç (01.07.1978).

ARA FA 25 ANYS

* Que Jaume Mayol passà a ser el director de l'escola de Sant Llorenç (01.07.1983).

* Que s'acordà posar indicadors del terme municipal a totes les carreteres afectades (11.07.1983).

* Que es creà el Servei Municipal d'Orientació Educativa (SMOE).

ARA FA 20 ANYS

* Que la Corporació aprovà el Reglament de Normalització Lingüística (20.07.1988).

ARA FA 5 ANYS

* Que s'implantà a la Zona Costanera el servei de policia en bicicleta.

* Que Manuela Meseguer fou nomenada Directora General de Consum del Govern Balear.

* Que Margalida Fullana aconseguí el campionat d'Espanya en la modalitat *rallye*, a la prova celebrada a San Isidro. Aquest any també va quedar primera a diverses carreres de l'Open d'Espanya i tercera en els campionats d'Europa.

(Com que per les festes es presentarà el llibre "Cronologia-1236-2007", aquesta secció deixarà de publicar-se).

Leucip

Crom el Nòrdic

Aquí he decidit continuar els articles sobre els pluralistes. Només em queden dos per comentar: Leucip i Empèdocles. Passo al primer del dos, deixant el que queda per un altre dia.

Però abans alguns apunts sobre els pluralistes. No penso que hi hagi cap dubte en considerar que foren exactament quatre, i concretament: Empèdocles, Anaxàgores, Leucip i Demòcrit. El pluralisme és l'última part del pensament presocràtic (poc després, amb Sòcrates, els socràtics i Plató, la filosofia deriva cap a l'ètica i l'ontologia). Es pot considerar, en algun aspecte, que Aristòtil continua (i preten culminar) el pensament presocràtic i pluralista (Aristòtil accepta la teoria dels quatre elements d'Empèdocles, per exemple), però podríem dir que el pluralisme presocràtic és una etapa concreta i diferenciable dins el pensament grec.

Els quatre pluralistes foren contemporanis entre ells, pel que sembla molt creïble que s'influenciessin d'alguna forma els uns als altres, o fins que es coneguessin personalment (hom explica que Demòcrit s'enfadà un dia amb Anaxàgores perquè aquest li denegà explícitament l'entrada a l'escola d'Atenes, cosa que feu que Demòcrit li fes anti-propaganda). En tot cas, no trobo gaire creïble que els pensadors pluralistes fessin les seves teories amb un complet desconeixement mutu. Sobretot perquè tots els pensadors pluralistes, tot i que mantenien notables diferències entre ells, mantenien, almenys a rastres generals, la concepció d'un univers "en forma de puzzle".

La concepció bàsica del pluralisme presocràtic és que l'univers està muntat en forma de "Lego". Imaginem un seguit de peces (homeomeries, àtoms o peces dels quatre elements, segons el pensador). Si juntem aquestes peces, en podem fer un vaixell. Aleshores, separem les peces i les reajuntem i, en comptes d'un vaixell en fem un avió o una casa. Doncs bé, el que ha canviat és l'estructura de les peces, però les peces segueixen essent les mateixes. Així, tots els pluralistes (fins i tot Anaxàgores, el més immaterialista de tots)

afirmen, de forma filosòfica, una teoria que només es trobava una mica suggerida en els presocràtics anteriors: un teorema de la conservació i l'eternitat de la matèria. (Plató encara mantenia la tesi de l'eternitat de la matèria a la seva manera, però després sant Agustí i la Patrística, amb la teoria de la creació de l'univers, negaren molt explícitament que existís una matèria independentment de déu o bé existent abans de la divinitat. Avui en dia, el pensament modern polemitza per tal de fer una espècie d'acord entre la ciència moderna (que afirma l'eternitat i la no-creació de la matèria) i la religió cristiana (que afirma el gènesis i la futura desaparició de la matèria i l'univers)).

Els pluralistes foren els últims presocràtics, això està clar. En realitat, aquest petit moviment del segle V a.C. volia resoldre les preguntes plantejades principalment per Tales, Pitàgores, Heràclit i Parmènides. En realitat, però, el pluralisme no era un moviment únic, sinó el pensament d'alguns savis aïllats amb alguns aspectes en comú.

Amb aquest marc introductori, passem a Leucip.

Leucip

Va existir realment un pensador anomenat Leucip? Epicur ens nega la seva existència, si bé per Aristòtil i Teofrast va ser ben clarament l'iniciador de l'escola atomista. És possible que Epicur només volgués restar-li importància dient: "No considero Leucip digne de discussió". O diguéssim: "No va existir un filòsof anomenat Leucip" (és a dir: "Leucip no va ser filòsof, però va existir realment com a persona"). Apart d'Epicur, ja a partir del segle XVIII hi ha hagut filòlegs importants que han donat suport a la teoria que no va existir tan sols; va ser un personatge imaginari i res més, opinen. Fins i tot hi ha una tesi de Tannery que ens assegura que no era més que un pseudònim de Demòcrit.

El cert és que se sap tan poc de Leucip (tant doctrinalment com biogràficament) que s'entén que alguns hagin suggerit que no fos ni un perso-

natge real. El pressuposat Leucip, pel que s'afirma, va néixer al voltant del 480 a.C. (si bé les seves dates de naixement i mort són molt imprecises). Va néixer potser a Abdera, o potser a Efès, o potser a Milet (els tres llocs de tradició filosòfica i pàtries respectives de Demòcrit, Heràclit i Tales). Va viatjar a Elea i allà va quedar-se algun temps coneixent i rebatent les tesis de Zenó contra el moviment i a favor de la unitat de l'ésser [segons alguns rumors, Zenó va escriure tot un llibre ple de sentències contra el moviment; Aristòtil en va conservar quatre, però és possible que Leucip hagués conegut totes les apories de Zenó, les quals s'han perdut en el temps]. Encara que sembli una mera beneïtura òbvia per als qui no volen discutir problemes filosòfics, Leucip sí creia en l'existència del canvi i del moviment, i precisament creia que el buit és "el no-ésser de l'àtom".

Després del seu viatge a Elea, el futur atomista va anar a Abdera, on va obrir una escola filosòfica. Sembla que Demòcrit fou el seu deixeble predilecte. En tot cas, si bé Leucip no va ser (pel que sabem) més que un mestre de filosofia normal i corrent, Demòcrit va ser una estrella de la popularitat (un famós en una època en que el mass-media preferit no era encara la televisió). Aquest va ser el problema: la gran popularitat de Demòcrit va eclipsar la fama de Leucip fins al punt que, avui en dia, ja fins costa de saber si realment Leucip va existir. Jo, en tot cas, malgrat no sigui un erudit, tinc la modesta opinió que Leucip sí va ser un personatge real; no tindrà una teoria molt sòlida, però en tinc una intuïció.

Separar les teories de Leucip de les de Demòcrit és tan difícil com separar les de Sòcrates de les de Plató. Aristòtil (qui ens deixa les principals dades de Leucip i Demòcrit), no ens fa una separació molt explícita del pensament d'ambdós. Com a curiositat, fins i tot Kirk i Raven, experts moderns en el coneixement dels presocràtics, posen a Leucip i a Demòcrit dins el mateix capítol ("Els atomistes: Leucip i Demòcrit").

No obstant, penso que sí es pot

donar alguna explicació per diferenciar les teories originals de Leucip i l'evolució que en feu Demòcrit. Leucip va explicar els conceptes bàsics: els àtoms (l'ésser) i el buit (el no-ésser). Els àtoms són peces de matèria que es mouen eternament dins un espai buit. Quan colisionen i s'enganxen, formen cossos de matèria. Així, enganxant-se i desenganxant-se, els àtoms constitueixen tota la realitat. (Les tesis de Leucip, almenys portant-se al màxim, neguen tota metafísica i tot formalisme; només hi ha la matèria

i el moviment).

Demòcrit donà a les teories atomistes aspectes teològics, moralistes i gnoseològics, dels quals, almenys pel que se sap, Leucip no havia donat.

Leucip, doncs, creà una teoria física (o ontològica) anomenada atomisme, a la qual no donà cap significació especial. Seran Demòcrit i Epicur qui donarien més sentit, i més utilitat, a les tesis atomistes. El que sembla segur és que creà per primer cop el concepte de l'àtom i del buit, que fou, entre d'altres

coses, un dels precedents "ideològics" de les teories atòmiques de Dalton i de la ciència moderna.

Leucip, si realment té els petits mèrits històrics pioners que li menciono, hauria de ser una mica més rellevant en la història, però ha quedat quasi enterrat per aquesta. Espero, personalment, que un dia la teoria de la no-existència es descarti com a no-vinculant i que l'abderí rebi més significat dins la història de la filosofia. Però això, en tot cas, només el temps ho dirà.

Carta a M. Pont i es seus inductors

Sr. Pont,

Com veurà, sospito que pels motius més insospitats qualcú l'ha induït a escriure el caramull de barbaritats i de mentides publicat l'altre dia en el *Ma-nacor*, perquè no crec que per molt escalfèda que tenguí la ment se li hagi pogut encalenticir tant com per voler tirar per terra la magnífica labor, repetesc: la magnífica labor realitzada, tant en l'aspecte social, com esportiu, com econòmic, durant quatre anys per aquesta directiva. Una opinió recolzada per tot-hom manco set o vuit, que incomprendiblement s'han dedicat durant els quatre anys a intentar enfonsar el Carde. I reconec la seva persistència, ja que el primer any es carregaren l'entrenador perquè era llorencí. Ara molts de membres de l'ex-directiva no en volen ni sentir parlar, del Carde. Gràcies *Redacción and Company*. Bé, passem ha rebutjar les seves animalades:

1. No l'he vist mai a cap festa del club. Si hagués vingut a qualcuna s'hauria adonat que no hi havia tal re-buig.

2. Com pot parlar de distanciament de l'afició i de la directiva si de cada any s'han fet més socis nous? Repassi tota la història del Carde en nombre de socis i veurà si hi ha distanciament o no.

3. El problema del planter llorencí és el mateix que a tots els pobles: nosaltres, els pares, volem el nostre fill esportista i molts d'ells ho són fins que tenen el coratge de dir "no". I com que ara és fàcil tocar pèl i entretenir-se en altres coses que no sien futbol, no hi ha paciència per a res. Però així i tot, quants de problemes han tingut? Dos? Tres? Per què no t'informes de amb qui han estat aquests problemes i com han estat? Segur que te'n duries sorpreses.

4. L'objectiu principal era que jugassin els llorencins i així ha estat sempre, per això s'ha fet aquesta temporada. Per què no véns un dia? Jo et presentaré tots els llorencins i ells t'explicaran quan i perquè s'han retirat; tu, no ho saps.

5. Llavors t'ha fet creure que es va desfer la segona regional. Però, quina imbecilitat dius? La meitat d'ells es feren directius i els que podien jugar jugaren a preferent. Ah! Tot això després d'uniques quantes reunions per planificar com ho volien fer els jugadors.

6. Dius que el Sr. Umbert va declarar que enguany ni tan sols jugaríem lligueta, que es pujaria de forma directa. Això és una mentida com una catedral, o el Sr. Umbert es va encollonar de vosaltres, perquè la directiva era conscient abans de començar de la debilitat de la plantilla, però s'havia promès una política i no es podia canviar.

7. Amb això de l'abandó de més de deu jugadors, em tornes demostrar que no tens ni puta idea del Carde: no

són tants i tots tenen uns motius ben justificats.

8. Quan s'acaba un mandat, lo normal és fer una assemblea, com va fer aquesta directiva. Segurament, com que no es deu res a ningú i tenen els comptes clars i la seguretat del compromís complit, va ser la més neta i clara que ha vist *Redacción*. Com que es va explicar tot, es va proposar fer una junta gestora i com que no sortia ningú per formar-la, tres membres de la directiva seguïrem fent feina i miràrem de trobar un president. El grupet destructiu s'hi va oposar i llavors -només llavors- es va dir: si la directiva ha acabat i no podem fer una gestora, només queda entregar els trastos a l'Ajuntament. Això sí que ho recolzaren, i fort, intentaren que s'entregassin aquell vespre mateix. Pobrets, i ara com ho fareu, sense aquesta directiva? Com us encalenticireu el cap?

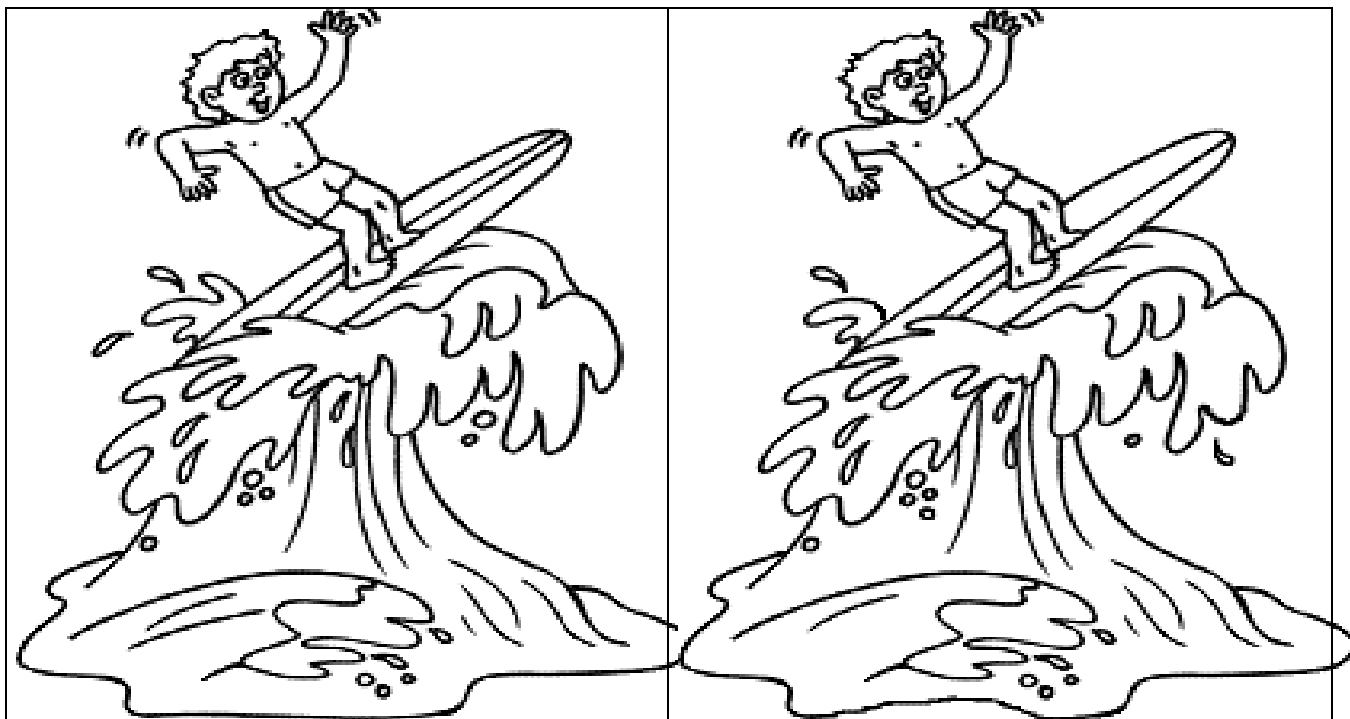
Com a despedida, ara em dirigesc als que surten: L'únic que us crític és la manera com us ha pogut la pressió d'una petita minoria, així com per haver sortit sense una data assenyalada per fer un sopar cada any, a fi de recordar la feina que heu estat fent durant quatre anys a canvi de crítiques.

Ja que hi som, aprofitaré per felicitar la selecció espanyola i en Luís. Esper la seva continuació i la no intervenció, ni per escrit ni de paraula, de M. Pont, *Redacción* i Esperit Sant.

Joan Roig

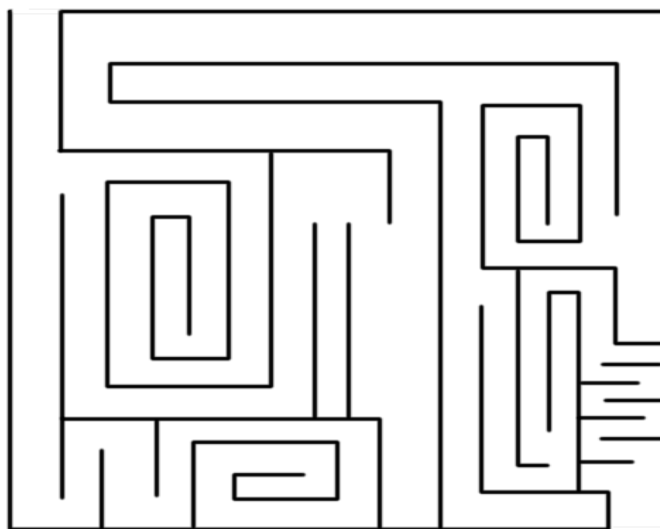
1.- Cerca 7 diferències entre els dos diduixos:

2.- Cerca el nom de 7 fruites d'estiu:

F	S	I	N	D	R	I	A	W	M	D
I	F	B	I	C	A	Y	T	Y	E	A
G	H	M	C	O	C	R	E	B	L	A
U	P	I	J	Y	V	A	F	U	Ó	F
E	Y	A	C	U	S	E	N	U	R	P
S	E	R	E	R	I	C	H	B	I	R

5.- Laberint:

3.- Endevinalla:

**Té boca, mes no enraona.
té un peu però no de persona.
I bé us deu haver agradat,
ja que algun cop l'heu besat.**

4.- Enigma:

**En un dinar familiar,
l'oncle va preguntar a
la Laia quants anys
tenia.**

**Abans d'ahir en tenia
15 -va dir- i l'any que
ve en farà divuit.**

**En quin dia cau
l'aniversari de la Laia?**

Margalida Fiol

Solucions al número anterior

1.- Endevinalles : -la gelera -les ulleres.

3.- Sèrie numèrica:

80+6	85	-2	83	+3	86
-2	84	+3	87	-2	85
+3	88	-1	87	+3	90

4.- Sopa de lletres:

C	A	L	A	M	A	R	C	X	P
H	N	X	F	U	E	R	I	Q	P
A	I	P	I	S	R	D	D	D	P
Y	M	D	E	C	Z	D	U	Y	C
X	C	T	C	L	X	Z	X	S	N
K	H	J	O	O	G	A	M	B	A

5.- Les 7 diferències:

Bel Nicolau i Aina Simonet**NAIXEMENTS**

* Dia 13 de juny va néixer a Sant Llorenç na Sabrina Margout, filla d'en Mohamed i na Fàtima. Salam.

* El 26 de juny, a Sa Coma, va veure la llum na Noemi Lubach, filla de n'André i na Beatrice. A sa santé.

* Dia 28 de juny va néixer a Sa Coma n'Alejandro Carracedo Saretski, fill d'en Francisco i n'Ulrike. Salud.

* El 29 de juny va néixer a Sant Llorenç na Maria Antònia Girart Bonet, filla d'en Miquel Jordi i na Sebastiana. La nostra enhorabona.

* Dia 29 de juny va néixer a Sant Llorenç n'Antònia Maria Bauzà Nicolau, filla d'en Josep i na Maria del Carme. Des d'aquí els volem fer arribar la nostra enhorabona.

* El dia 2 de juliol va obrir els ulls per primera vegada na Marta Galmés Perelló, una nova llorençina filla d'en Jaume i n'Antònia. Que la vegem créixer amb salut.

* Dia 4 de juliol, a Sant Llorenç, va néixer na Saray Oviedo Onteda, filla d'en José Joaquín i na Fàtima. Salud.

* El 8 de juliol va néixer a Sant Llorenç en Mohamed El-Miri, fill d'en Hassan i na Fàtima. Salam.

* Dia 10 de juliol va comparèixer per devers Sa Coma n'Elsa Navarro Domingo, filla d'en Juan Francisco i na Vanessa. Enhorabuena.

* El 14 de juliol va néixer a Sant Llorenç n'Abdo-El-Oiadolid Ikkene, fill de n'El-Mokhtar i na Fàtima. Salam.

DEFUNCIONS

* Dia 22 de juny va morir a Sant Llorenç n'Aina Maria Pascual Riera, a l'edat de 89 anys. Descansi en pau.

* Dia 8 de juliol va acabar la seva vida na Francesca Mesquida Pont,

una llorençina de 91 anys. Al cel sia.

* El dia 3 de juliol va entregar l'ànima a Déu en Jaume Llinàs Pomar, un llorenç de 83 anys que vivia al Carrerillo. Que puguem pregar molts d'anys per ell.

* Dia 17 de juliol va acabar la seva vida n'Antònia Llodrà Galmés, als 92 anys d'edat. Havia estat l'encarregada del taller gran, que va donar feina a moltes llorençines broadores. Que la vegem en el cel.

* Dia 10 de juliol va morir a Cala Millor en Johannes Krause, un alemany de 67 anys. Descansi en pau.

* El dia 14, també a Cala Millor, va acabar la seva vida n'Uwe Goerss, de 76 anys. Al cel sia.

NOCES

* Dia 28 de juny es casaren en Gaspar Mesquida Galmés, de Sant Llorenç i na Catalina Caldentey Sansó, de Manacor. Enhorabona.

* El 15 de juliol feren l'esclafit

* Dia 15 de juliol va morir a Sant Llorenç en Francesc Sureda Mesquida, de 81 anys. Durant molts anys va ésser l'acomodador de la sala Rigal. Descansi en pau.

en Francisco Javier Casasnovas Bonilla, de Palma, i n'Erika Bolívia Rueda Cortez, de Bolívia. Salut.

* El 17 de juliol firmaren els papers en José Miguel Jiménez Rodríguez, de Porreres i na Cristina Broseta Perales, de València. Enhorabona.

* Dia 28 de juny es casaren en Juan José Nicolau Torres i na Lourdes Puigròs Riera, tots dos manacorins. La jostra enhorabona.

COMUNIONS

* Dia 22 de juny va celebrar la seva primera comunió en Nofre Sancho Oliver. La nostra enhorabona.

* Dia 19 de juliol va combregar per primera vegada na Cristina Ballester Riera, a qui volem felicitar.

Joan Roig

Jaumet: Com que ja estam de vacances un ja també com a passa de donar canya, i amb tants de trulls a tractar podríem deixar anar es polítics i s'ex-directiva, no vos ho pareix?

Ramon: Amb molta suavitat i bona intenció jo en volia esmentar un: consider un deure fer pagar en de Santos totes ses balandrines que ha fet; sa llei no n'hi ha de perdonar ni una, però senyors periodistes, Jesucrist digué: Qui estigui lliure de pecat que tiri sa primera pedra, i pareix esser que ets únics lliures de pecat son vostès. Ja li val de punyir cada dia dins sa ferida. Aquest homo té una família i no té perquè haver de be-re-nar cada dia amb lo mateix. Ja està bé, deixau sa feina an ets jutges.

Julia: Com que jo volia parlar un poc d'ets homos amb problemes amb sa violència domèstica, tu Ramon, maldament sigui aquest s'únic delictes que no està acusat, me dónes peu per no perdre es fil de sa conversa. Ets homos uns són insegurs, altres violents per naturalesa, a alguns els han fet creure que són ets amos i senyors de sa família, n'hi ha de gelosos, de gent sense dobbers, de gats... Però hi ha una cosa: a tots mos agrada veure sa veïnada en top-less i a sa nostra ben tapada. Per això no veig possible aturar-ho en una ni en dues generacions. I s'única manera és començant a s'escola des de sa base; així se pot arribar a aconseguir-ho.

Ramon: Sempre dic que s'han perdut un grapat de valors i s'ha de començar a recuperar-los, juntament amb sa família, a s'escola. Valors com s'amistat, sa sinceritat, sa tolerància, sa paraula, sa comprensió, es no voler-mos fer rics tan aviat (a lo millor evitariem crisis); i de s'enveja què me'n deis? Tot això se comença prest i se procura donar llum. Ets al·lots són una esponja i caseva i s'escola són ets absorbidors.

Tomeu: Com que heu parlat d'escola, m'heu recordat que fa una partida de mesos deixàrem de parlar de quan noltros encara eram alumnes i ara ho tornaré seguir. Sa cosa ha canviat molt, en aquells temps tenien sa seva transcendència, aquest valors. Bé, a lo nostro. Ho deixàrem quan jugàvem pes carrer de la Mar i en es pati de Ca ses monges i en veure un carro, una bicicle-

ta o qualcú a peu, de cop aturàvem es joc. Es més grandets passaven cada any an es primer pis de la Sala. Quan noltros hi anàrem, es mestre era don Miquel Julià, un homo major i malalt que per jo va ser un bon mestre. Sabia de què anava, tenia mà esquerra i si eres un poc viu, ja deixava entreveure que lo des règim no era tolerable.

Jaumet: Tomeu, em pensava que mos parlaries des *Campet*. Com fóreu capaços de solucionar es tema des futbol?

Tomeu: En volia parlar, però me pareixia que ja m'havia allargat massa. Idò, com és natural, sa primera feina nostra era trobar un lloc per jugar a futbol. A sa plaça no podia ser, perquè a part de ser rodona, enmig hi havia es cadafal on un dia hi cantarien en José Guardiola, n'Antonio Machín i en Lorenzo González; aquell lloc era inviable. Però mira per on, darrera sa plaça, en es mateix carrer Ordines, per devers Can Guillem Tenjó, en es costat des corral d'en Joan Lloré, mos hi trobàrem uns quants solars buits. Un grupet, encapçalat p'en Dalmau, sense encomanar-se a Déu ni an el Dimoni, ja varen ser partits: aquí farem es *Campet*. Mos posàrem a espedregar, qualcú va aconseguir un metro, el marcàrem, un va dur un fasset, un altre un xorrac, un altre picadís, mos n'anaren a cercar arbres -arbres, no branques- i quan en teguérem quinze o setze de més de dos metros, férem ses porteries i les clavàrem amb so fasset i una grapada de ciment. Però ses porteries varen ser un fracàs: ni es ciment ni es clots bastaven per fer-les aguantar, però no mos desanimàrem, cercàrem quatre pedrotes o quatre cantons i ja ho crec si férem porteries, i ben iguals! Després, amb so picadís el pintàrem ben pintat, fins i tot es punts de penalt, i ja mos tens: això no està bé, que sí, jo ho he midat amb so metro. En Dalmau, com a cap, posant ordre i així tenguérem uns quants d'anys lloc per jugar.

Jaumet: Com que no tenim ni temps ni lloc per seguir amb so *Campet*, propòs a sa pròxima seguir, i qualcu hi podrà afegir noves coses, perquè hi érem tots. Ara, sense deixar es costum, podríem dir ses dites apreses darrera ment i sa contarella den Mariano.

Mariano: No és lo mateix sa veïnada de damunt, que estar damunt sa veïnada. Qui pets envia, merda es-pera. Meiam vol dir mostra-m'ho.

Xesc: Per què és més mala de perdonar sa corrupció d'esquerres que sa de dretes? No serà per ser més normal sa necessitat de sa drete? S'agafen més mosques amb una cullerada de mel que amb un tassó de vinagre. Sap més el Dimoni per vell que per Dimoni.

Julia: Un savi deia: He tengut mols de problemes a sa vida i alguns d'ells eren reals. Val més enginy que força. Es temps que nuen no fan corda.

Ramon: Es tan important s'aigo que res neix si abans no ha nedat. Per por de mal any no se deixa de sembrar. No diguis blat fins que tenguis es sac lligat.

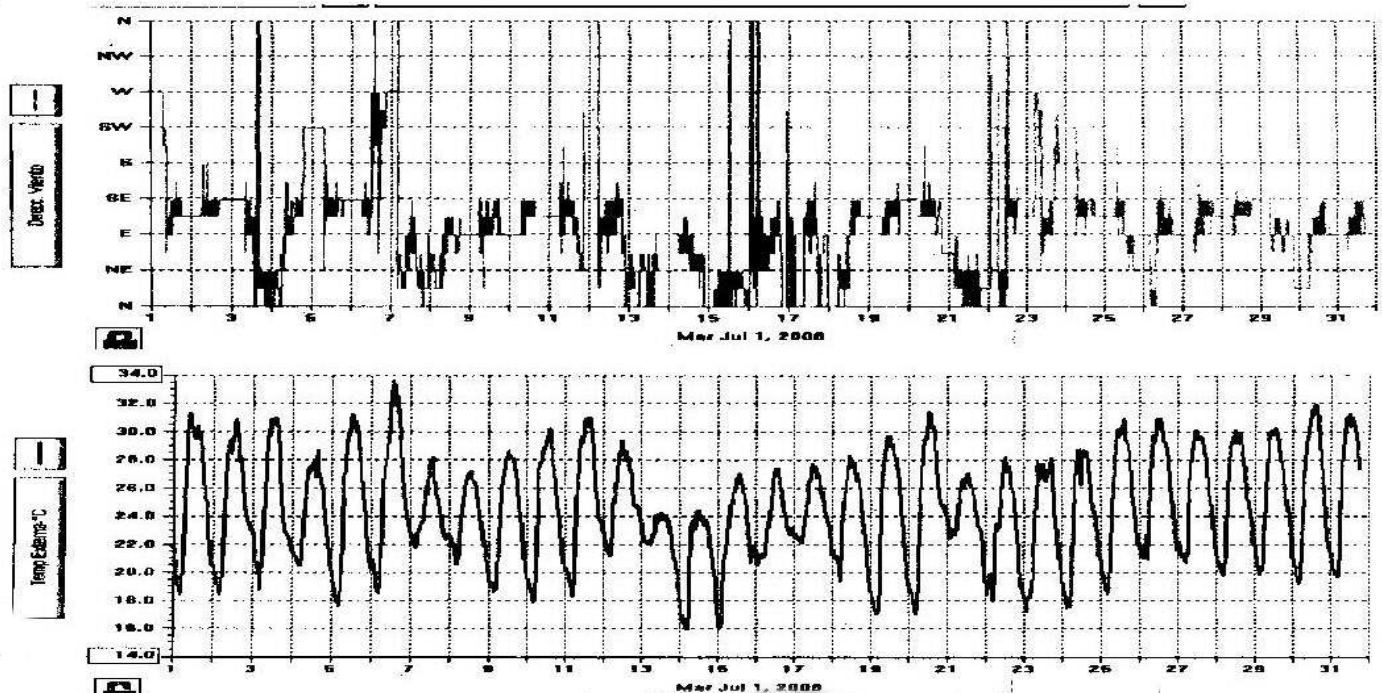
Tomeu: S'arc de Sant Martí si surt es matí pots fer llarg camí; si surt es capvespre no vagis a festa. Qui s'aixeca de matí pixa allà on vol. Ajuda't i t'ajudaran.

Jaumet: No són ses muntanyes que s'entren, són ses persones. Sa vida és un tango i qui no l'entén és un pardalango. Mal d'altres, rialles són.

Mariano: Això és una anècdota de l'Oest. Quant ets indis ja se podien mesclar amb sos blancs, un indi jove se decideix a anar a una casa de... senyores. Sa madona, quan el veu amb tapaculs, ploma en es front, flexer, fletxes i destal, i tan jovenet, el se queda mirant i li demana: "Què cerques per aquí?" "Indi ja homo i vol senyoreta. Indi té dobbers". "Que ja t'has estrenat?" "No, però un dia començar" "Mira, te faig un tracte: tu torna a sa muntanya, practica a tots es forats que trobis i quan ja en sàpigues jo et prepararé una nina guapa". I així ho fan. A's cap d'un any se torna presentar, vestit de sa mateixa manera i amb un bon garrot en sa mà. Sa madona se recorda d'ell, el saluda i li demana si ha practicat molt; ell contesta que ja és un veterà. Sa madona crida una nina i cap an es quarto s'ha dit. S'al·lota se desvesteix i se jeu d'esquena, ell queda dret sense mourer's, mirant fixe, en sec li fot garrotada es mig de ses cames. "Què fas? Que estàs loco, tu o què passa?" "Indi comprovar que no hi ha abelles dins es forat".

						dias en mes de 30°C.	
25	5	1	1	0	1	15 dias	306,8 l/m2
DIRECCIÓ DOMINANT DEL VENT:	TEMPER. MÀXIMA	TEMPER. MITJA	TEMPER. MÍNIMA	RECORREGUT DEL VENT EN UN MES	VEL. MÀX DEL VENT, A S. LLORENÇ	nits amb mes de 20 °C	pluja acumulada
llevant	33,8 °C	24,5 °C	15,9 °C	3.645 Kms	33,8	17 nits	pols d'Àfrica aquest mes
							poca cosa

Es juliol des 2008 és, en conjunt, almanco per sa nostra contrada, des més normals des darrers 10 anys. Sa temperatura mitjana va ser de 24'5º, quan n'hem tenguts de fins a 27º. En es gràfic de sa direcció des vent se veu una tendència an es gregal, sa qual cosa fa que sa temperatura tendeixi a ser un parell de graus més baixa. D'altra banda, encara no s'ha manifestat sa xafegor de bons de veres i crec que no serà necessari fer pregàries, perquè això sol tenir sa màxima intensitat a partir de mitjan agost, coincidint amb sa màxima calor de s'aigo de la mar.

Sa poca quantitat d'aigo arreplegada (1'3 l/m²) fa que no m'hagi animat a treure es mapa de sa pluja.

Xesc

J U L I O L 2 0 0 8						
					Salut i bones festes de S. Llorenç	

DÈIEM

Aquests dies, recercant entre la col·lecció de revistes Flor de Card, per trobar unes informacions necessàries per a un treball que estic fent, vaig aturar-me,

en repetides ocasions, en algunes notícies, succeïdes fa anys, que me varen cridar l'atenció. Vaig pensar que, tal volta, seria interessant recordar els fets més importants que han passat al poble o als nostres voltants fa anys i dels quals la revista Flor de Card se n'ha fet ressò. Per això encetam avui aquesta secció que, estic segur, ens farà reviu moments que, a vegades, ja teníem guardats en el calaix de l'oblit.

**DÈIEM FA TRENTA ANYS
Juliol de 1978**

La revista Flor de Card dedicava l'Editorial a les Escoles Públiques Petites i es feia ressò de la campanya endegada per Ramon Bassa i Jaume Albertí, dos mestres, per la reobertura o la permanència de les escoles petites als pobles i barriades.

Tomàs Bauçà publicava un interessant article sobre les "Bosses d'argent", activitat important al poble de Sant Llorenç el segle passat que seria bo que es pogués estudiar més a fons, ara que encara hi ha persones que varen viure aquells moments i que ens poden deixar testimoni d'aquella activitat.

Agost de 1978

Bartomeu Domenge escrivia un article sobre la Constitució. En aquest escrit l'autor pretenia posar a l'abast dels lectors les característiques més importants de la denominada Carta Magna.

Flor de Card entrevista a Miquel Alenyar, economista, sobre l'Autonomia. Guillem Pont es felicitava, en un article titulat "De la llengua", de l'actitud de la Comissió de Festes de l'Ajuntament de Sant Llorenç, que havia emprat per primera vegada, la llengua catalana en la redacció de la totalitat del programa de

les festes de Sant Llorenç de l'any 1978.

A. Servera feia una enquesta sobre el tema: Vos han agradat les festes? L'opinió generalitzada era que havien estat unes festes magres. "Ses festes... ell hagués valgut molt més que no n'haguessen fetes".

**DÈIEM FA VINT ANYS
Juliol-Agost de 1988**

L'editorial de la revista es dedicava a parlar de la construcció de la Unitat Sanitària, i a les pàgines interiors es feia un comentari sobre la seva inauguració.

Flor de Card entrevista a Margalida Fullana que havia quedat en segon lloc al Campionat d'Espanya.

L'Ajuntament va obrir dos pous devora la cobxeria municipal amb un total de 135.000 litres/hora.

S'inaugurava la Sala d'Exposicions en un edifici de la plaça del Pou Vell.

La revista es feia ressò de la propera estrena de l'obra *Zòmit* al Teatre Municipal de Manacor. La companyia Teatre dels Capsigranys havia de representar aquesta obra amb guió i direcció de Rafel Duran.

**DÈIEM FA DEU ANYS
Juliol de 1998**

La pàgina tres de la revista contava que un grup de joves havien fet diverses accions per reivindicar que el tren torni a unir el Llevant amb la resta de l'illa. El lema VOLEM EL TREN DE LLEVANT. Vos sona?

N'Ignasi Umbert i en J.A. López Gregory publicaven el tercer article d'una sèrie titulada "Quan esperàvem l'arribada del tren".

La revista es feia ressò d'una mostra de ball folklòric que havia tingut lloc a Sant Llorenç amb la participació del grup "As Lavadeiras de Santa Maria Adelaide" d'Arcozelos (Portugal) dins la XVIII Mostra Internacional organitzada per Aires Sollerics.

Maria Isabel Muñoz feia una entrevista a Felip Forteza Amengual (Felip Blau): artesà i dissenyador de metalls.

Agost de 1998

Festes contra festes. Josep Cortès i Guillem Pont escrivien sobre els pros i els contres de les festes patronals de Sant Llorenç.

Sense deixar el tema del tren, ens crida l'atenció la notícia que l'Ajuntament de Sant Llorenç i la companyia ferroviària FEVE han arribat a un acord de col·laboració amb la cessió de l'ús de l'estació. Segueix la notícia. "Sembla que som el primer poble de la comarca de Llevant que arriba a aquest acord, ja que tots els altres encara estan pendents de demanar-ho. A veure si ara que en podem fer ús en feim com a gent civilitzada i sabem cuidar uns dels entorns més macos i que ens identifiquen més a tots els que vivim aquí". Sense comentaris.

Peu davall taula, a ca na Maria Pastera, es reuniren els col·laboradors de Flor de Card. Entre els acords que es prengueren destaca el de dotar la revista d'una línia telefònica amb internet per poder comptar amb els serveis del correu electrònic.

Aquests dies en què hi ha molta de gent aferrada al televisor per veure les gestes dels corredors del *Tour de France*, és bo recordar que en Felip Forteza i en Josep Cortès pujaren, el mes d'agost de 1998, el coll del Tourmalet. Mirau la fotografia i podreu comprovar la cara de satisfets que fan.

Tomàs Martínez